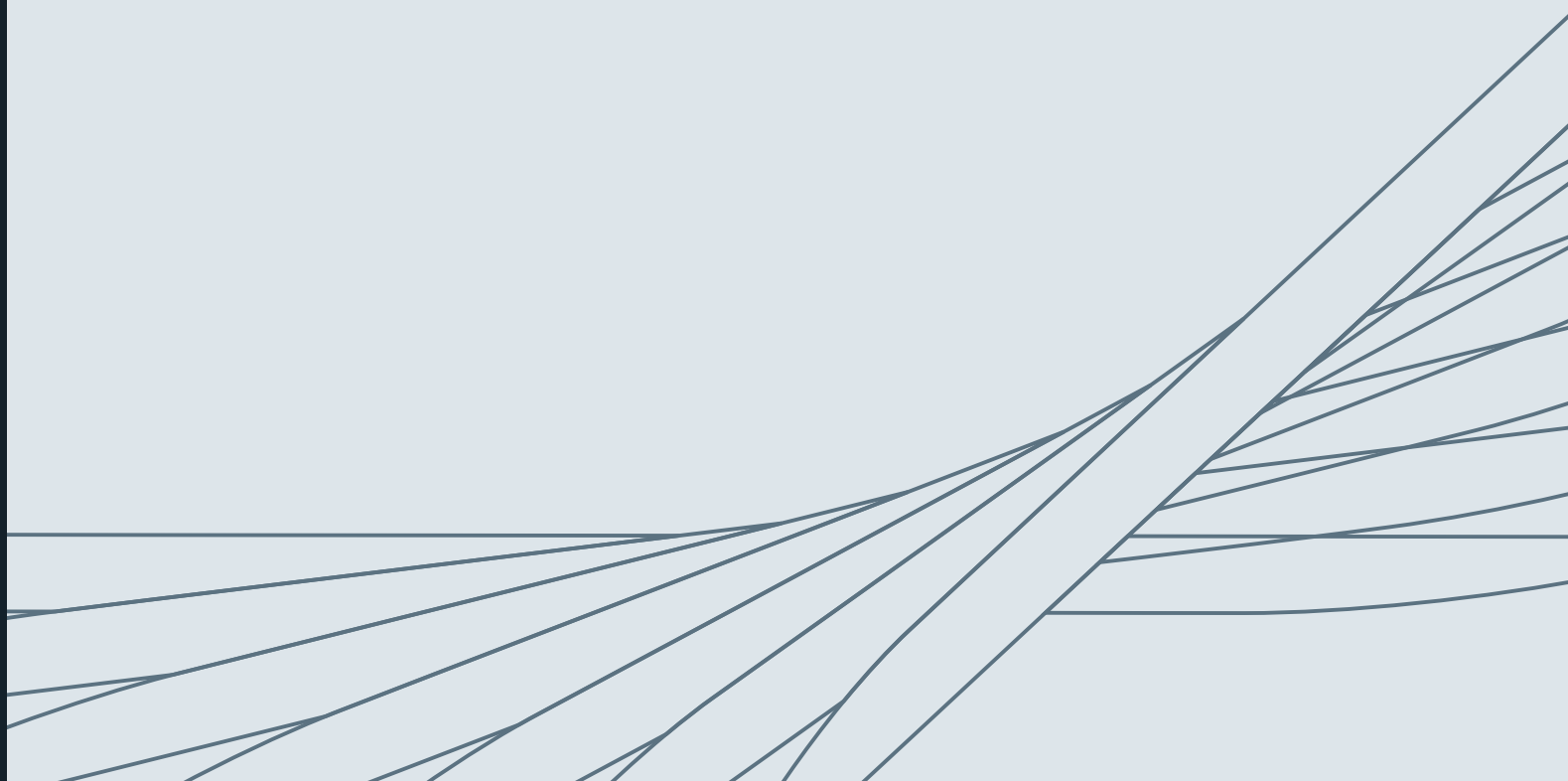
SVENSKT NÄRINGSLIV

BROTTS-BAROMETERN 2026

Förord

Svenska företag skapar jobb, investeringar och skatteintäkter. De är en förutsättning för tillväxt och välfärd och står för stora delar av de varor, tjänster och samhällsviktiga verksamheter som Sverige är beroende av. Företagens möjligheter att verka tryggt och växa är därför ett grundläggande samhällsintresse.

Trots detta behandlas brott mot företag alltför ofta som avgränsade händelser, där det enskilda företaget förväntas förebygga brotten, hantera följderna och bära kostnaderna. Därmed underskattas både kriminalitetens ekonomiska konsekvenser och dess betydelse för den organiserade brottslighetens utveckling.

> Om varje händelse hanteras för sig riskerar sambanden och aktörerna bakom att förbli oupptäckta.

När företag utsätts för brott binds kapital, arbetstid och kompetens upp i säkerhetsåtgärder och skadehantering. Resurser som hade kunnat användas till innovation, investeringar och expansion går i stället till att skydda den befintliga verksamheten. Brottslighetens kostnader omfattar därmed också det som aldrig blir av – verksamheter som inte växer, etableringar som skjuts upp och arbetstillfällen som inte skapas. Konsekvenserna av brott mot företag behöver därför bedömas också utifrån hur de påverkar företagens vilja och förmåga att investera och växa.

Brotten måste också förstås i ett större sammanhang. Bedrägerier – det vanligaste brottet mot företag idag – stölder och andra brott ingår ofta i omfattande, organiserade upplägg. Det som framstår som en enskild händelse för det utsatta företaget kan vara en del av en omfattande och mycket lönsam brottslig verksamhet. Om varje händelse hanteras för sig riskerar sambanden och aktörerna bakom att förbli oupptäckta.

Brott mot företag får därmed dubbla konsekvenser. Den lagliga ekonomin försvagas när företagens kostnader ökar och deras förmåga att konkurrera och växa minskar. Samtidigt kan stölder, bedrägerier och andra brott generera betydande vinster som finansierar fortsatt kriminalitet och stärker den organiserade brottslighetens handlingsutrymme.

Särskilt allvarligt är det när brottsligheten normaliseras och börjar betraktas som ett ofrånkomligt villkor för att driva företag. Företagen har ansvar för att förebygga risker och stärka sin motståndskraft men statens ansvar för en fungerande brottsbekämpning och ett effektivt rättsligt skydd kan inte överföras till de verksamheter som utsätts.

Att bekämpa brott mot företag är att värna tillväxten, den sunda konkurrensen och tilliten till rättsstaten. Det är att slå mot den kriminella ekonomin och de brottsvinster som ger organiserad brottslighet dess makt och handlingsutrymme. Det stärker också Sveriges försörjningsberedskap och förmåga att upprätthålla samhällsviktig verksamhet vid störningar och kriser.

Avslutningsvis vill jag rikta ett varmt tack till Anna Thoursie, doktor i nationalekonomi, som har sammanställt rapporten med stor analytisk skärpa, noggrannhet och gedigen sakkunskap.

Lena Nitz
Jurist, Expert brottslighet och trygghet,
Svenskt Näringsliv

> När brottsliga aktörer tränger undan seriösa företag, snedvrider konkurrensen eller tar sig in i den legala ekonomin **stärks den kriminella verksamheten och nya brott kan finansieras**.

Sammanfattning med policyrekommendationer

Brottsbarometern 2026 visar att brott mot företag fortsatt är ett omfattande samhällsproblem. Fler än fyra av tio företag uppger att de har utsatts för brott under de senaste tolv månaderna, vilket ligger i linje med resultaten i både Brottsbarometern 2025 och Brottsbarometern 2024.

Konsekvenserna sträcker sig långt utöver direkta kostnader som stölder, skador och ekonomiska förluster. Brottsligheten tar tid och kapacitet från företagen, skapar otrygghet och påverkar beslut om investeringar, rekryteringar och expansion. Därför behöver brott mot företag förstås som tillväxthämmande brottslighet. Detta är inte uteslutande ett problem för de företag som drabbas. Tillväxt är ett samhällsintresse. Tillväxt skapar jobb, skatteintäkter och förutsättningar för välfärd, lokal utveckling och motståndskraft. När brottslighet hämmar företagens utveckling påverkas därmed ett samhällsintresse.

Brott mot företag är också nära kopplade till organiserad brottslighet. Företag kan vara måltavlor för brott som stölder och bedrägerier men också utnyttjas som verktyg i kriminella upplägg genom leverantörskedjor och företagsstrukturer. När brottsliga aktörer tränger undan seriösa företag, snedvrider konkurrensen eller tar sig in i den legala ekonomin stärks den kriminella verksamheten och nya brott kan finansieras. Brott mot företag försvagar därmed både företagens tillväxtförutsättningar och samhällets förmåga att motverka organiserad brottslighet.

Brottslighet påverkar företagens förmåga och vilja att växa på tre sätt. För det första uppstår operativa störningar, som driftstopp, tidsförluster och administration. För det andra påverkas strategiska beslut, när investeringar, nyanställningar eller expansion skjuts upp eller uteblir. För det tredje leder brottsligheten till anpassning och normalisering, där företag ändrar sin verksamhet, ökar sina säkerhetskostnader eller börjar betrakta brottslighet som en kostnad de måste leva med.

Cirka **50%** av de brottsutsatta företagen uppger att de helt eller delvis har vant sig vid brottsligheten som en del av företagens villkor.

Resultaten i rapporten visar hur konkret denna påverkan är. Omkring ett av sex brottsutsatta företag uppger att brottsligheten har lett till tillfälliga driftstopp. Cirka ett av åtta har skjutit upp eller avstått från investeringar, expansion eller nyrekrytering. Närmare hälften av brottsutsatta företag bedömer att deras möjligheter att växa påverkas negativt om brottsligheten ligger kvar på dagens nivå. Samtidigt uppger cirka hälften av de brottsutsatta företagen att de helt eller delvis har vant sig vid brottsligheten som en del av företagens villkor. Det är en tydlig varningssignal. När brottslighet börjar betraktas som något som måste hanteras inom den ordinarie verksamheten påverkar det företagens kostnader, riskbedömningar och framtidsbeslut. På sikt kan det leda till att investeringar skjuts upp, expansion uteblir och resurser flyttas från utveckling till skydd och kontroll.

> Expansion uteblir och resurser flyttas från utveckling till skydd och kontroll.

Bedrägerier är numera den vanligaste brottstypen mot företag och ges därför en särskild fördjupning i årets rapport. Konsekvenserna handlar inte endast om förlorade pengar. Nästan hälften av de bedrägeriutsatta företagen uppger att administration och utredning varit den främsta konsekvensen. Bedrägerier påverkar därmed betalningsflöden, affärsrelationer, interna rutiner och den tillit som vardagens affärer bygger på.

Ett återkommande resultat är det stora anmälningsgapet. Knappt hälften av de brottsutsatta företagen har inte polisanmält något av de brott de drabbats av, vilket är i nivå med Brottsbarometern 2025. När brott mot företag inte fångas i polisens lägesbilder ökar risken för felprioriteringar, svagare brottsförebyggande insatser och lägre förtroende för statens förmåga att skydda mot brott och lösa brott. Det blir också svårare att upptäcka organiserade brottsupplägg som riktas mot flera företag, branscher eller områden.

Sammantaget visar Brottsbarometern 2026 att brott mot företag är ett problem för hela samhället som måste bekämpas mer systematiskt. Det handlar om att värna företagens möjligheter att verka och växa, men också om att skydda sund konkurrens, trygghet och tilliten till rättsstaten. Frågan är också viktig för Sveriges försörjningsberedskap och totalförsvar. Företag står för stora delar av de varor, tjänster, transporter, digitala system och logistikkedjor som samhället är beroende av, både i vardagen och vid kris eller krig. När brottslighet försvagar företagens förmåga att investera, leverera och upprätthålla sin verksamhet påverkas därför även samhällets motståndskraft.

SLUTSATS

Brott mot företag är ett problem för hela samhället. När brottslighet försvagar företagens förmåga att investera, leverera och upprätthålla sin verksamhet påverkas även samhällets motståndskraft.

Brott mot företag kan inte lösas av företagen själva. Det kräver ett tydligare offentligt ansvar och ett närmare samarbete mellan regering, brottsbekämpande myndigheter, kommuner och näringslivet. Att bekämpa brott mot företag är en central del i arbetet mot organiserad brottslighet. När företag utsätts för brott som stölder, bedrägerier, utpressning, infiltration och otillåten påverkan kan brottsupplägg och brottsvinster användas för att finansiera fortsatt kriminalitet.

Om Sverige vill värna konkurrenskraft, tillväxt, trygghet och försörjningsberedskap måste brottslighet som hämmar företagande bekämpas med samma allvar som andra hot mot ekonomins funktionssätt och totalförsvarets uthållighet. De följande nio policyrekommendationerna syftar till att tydliggöra statens ansvar, förbättra kunskapen om brott mot företag och skapa bättre förutsättningar för gemensamma insatser.

AI-genererad bild

Policyrekommendationer

1. **Se brott mot företag som en kriminalpolitisk, näringspolitisk och totalförsvarspolitisk fråga.** Brott mot företag måste mötas med effektiv brottsprevention, brottsbekämpning och lagföring. Men eftersom brottsligheten också påverkar investeringar, produktivitet, konkurrens och företagens vilja att växa behöver den följas upp inom näringspolitiken och arbetet för ett bättre företagsklimat. När brotten drabbar samhällsviktiga företag och leverantörskedjor blir frågan även en del av försörjningsberedskapen och totalförsvaret.

2. **Ta fram ett nationellt handlingsprogram för säkert företagande och ökad motståndskraft i samhället.** Regeringen bör ta initiativ till ett nationellt handlingsprogram för att minska brottsligheten mot företag och stärka samhällets motståndskraft. Ett sådant program behövs för att omsätta den bredare synen på brott mot företag som en kriminalpolitisk, näringspolitisk och totalförsvarspolitisk fråga.

   Programmet bör ha två ömsesidigt förstärkande huvudmål. 1) att minska brottslighetens påverkan på företagens trygghet, verksamhet och tillväxt, och 2) att försvaga den organiserade brottslighetens möjligheter att finansiera och bedriva kriminalitet genom brott mot, eller utnyttjande av, företag. Eftersom många samhällsviktiga funktioner är beroende av privata företag bör programmet ha ett tydligt beredskaps- och totalförsvarsperspektiv, med fokus på brott som kan påverka försörjningsberedskap, försvarsförmåga och viktiga samhällsfunktioner i kris eller krig. Regeringen bör samla arbetet i ett program med tydliga mål, ansvariga aktörer och regelbunden uppföljning.

3. **Prioritera bedrägerier som ett centralt hot mot företag, tillit och den legala ekonomin.** Bedrägerier är numera det vanligaste brottet mot företag och bör få en tydligare plats i statens brottsbekämpning. De orsakar inte enbart ekonomiska förluster, utan ökar kontrollkostnaderna, försvagar tilliten i affärsrelationer och genererar brottsvinster som kan återinvesteras i annan kriminalitet. Arbetet bör stärkas genom förebyggande information, snabbare varningar, bättre anmälningsflöden och tätare samverkan mellan myndigheter, finansiella aktörer, digitala plattformar och näringslivet.

4. **Förbättra statistiken över brott mot företag.** Brottsförebyggande rådet (Brå) som ansvarar för den officiella kriminalstatistiken bör ges i uppdrag att utveckla statistiken så att brott mot företag kan följas mer systematiskt. Det bör vara möjligt att analysera brotten efter brottstyp, bransch, företagsstorlek, geografi och upprepad utsatthet. Statistiken behöver också göra det lättare att se när flera enskilda anmälningar ingår i samma brottsupplägg, exempelvis vid serier av bedrägerier, stölder, utpressning eller infiltration. Polismyndighetens registrering vid anmälan är viktig, eftersom statistiken aldrig blir bättre än de uppgifter som fångas in från början. Statistiken bör kunna kopplas till brottsutsatthet i samhällsviktig verksamhet och relevanta beredskapssektorer. Utan sådan kunskap blir det svårt att bedöma om brott mot företag också riskerar att påverka försörjningsberedskap, viktiga samhällsfunktioner eller totalförsvarets uthållighet.

5. **Säkerställ en nationell förmåga att upptäcka och bekämpa systematisk brottslighet mot företag.** Polismyndigheten bör säkerställa att de har en nationell förmåga att kartlägga, förebygga och motverka brott mot näringslivet. I denna förmåga ingår ett ansvar att stärka arbetet med att fånga mönster och kopplingar mellan anmälda ärenden, särskilt vid sådana organiserade upplägg som kännetecknar brott som exempelvis bedrägerier, stölder och utpressning. Arbetet bör särskilt inriktas på att upptäcka när brott mot företag inte är isolerade händelser, utan delar av återkommande eller organiserade brottsupplägg. Den nationella förmågan bör stärka det lokala brottsförebyggande arbetet genom bättre lägesbilder, snabbare varningar och mer användbar kunskap till lokalpolisområden, kommuner och näringsliv. Särskilt fokus bör ligga på företag inom samhällsviktig och säkerhetskänslig verksamhet, där brott kan få konsekvenser för försörjningsberedskap, totalförsvar och samhällets motståndskraft.

6. **Stärk informationsdelningen mellan brottsbekämpande myndigheter och näringslivet.** Företag behöver snabbare varningar om aktuella brottsupplägg, samtidigt som brottsbekämpande myndigheter behöver bli bättre på att ta emot och använda företagens information om mönster, risker och återkommande tillvägagångssätt. Brottsbekämpande myndigheter bör därför, tillsammans med berörda branschorganisationer och företag, utveckla tydliga kontaktvägar, praktiska rapporteringsformat och rutiner för återkoppling. Regeringen bör säkerställa att myndigheterna har ett tydligt uppdrag att dela relevanta varningar och kunskap med näringslivet, och att företag vet hur de kan lämna information som kan användas i analys, brottsförebyggande arbete och riktade insatser. Där rättsläget upplevs oklart bör staten ge vägledning om hur information kan delas rättssäkert, bland annat med hänsyn till sekretess, dataskydd och personuppgifter.

7. **Gör det enklare för företag att anmäla brott och effektivisera polisens hantering.** Företag bör få enklare digitala vägar att anmäla brott, komplettera uppgifter, bifoga underlag och följa ärendets status. Polismyndigheten bör samtidigt effektivisera hanteringen av företagens brottsanmälningar, så att de snabbare kan bedömas, samordnas och användas i utredningar, analyser och brottsförebyggande arbete. Bättre återkoppling till brottsdrabbade företag är en viktig del av att effektivisera polisens hantering av företagens anmälningar. Företagen bör få tydlig information om vad som händer med anmälan, varför ett ärende eventuellt läggs ned och hur uppgifterna ändå kan bidra till polisens arbete med mönster, återkommande brottsupplägg och riktade insatser. När företag inte upplever att en anmälan leder någonstans minskar viljan att anmäla. Det riskerar att göra brott mot företag mindre synliga och därför leda till att resurser prioriteras felaktigt.

8. Gör företagens brottsutsatthet till en del av lokala och regionala prioriteringar. Kommuner, lokalpolisområden, polisregioner och länsstyrelser bör systematiskt ta in företagens erfarenheter i lokala och regionala lägesbilder, brottsförebyggande råd och åtgärdsplaner. Det bör omfatta både synliga brott, som stölder och skadegörelse, och mindre synliga brott, som bedrägerier, cyberangrepp och utpressning. Företagens kunskap är viktig för att upptäcka återkommande mönster, upprepad utsatthet och brottsupplägg som rör sig mellan kommuner, regioner och branscher.

För företag inom samhällsviktig verksamhet kan lokala brott få konsekvenser långt utanför den plats där brottet sker. Brott som drabbar transporter, energi, livsmedelsförsörjning, digital infrastruktur, betalningssystem, lagerhållning eller annan kritisk verksamhet bör därför vägas in i regionala bedömningar av försörjningsberedskap och samhällsviktiga funktioner.

Kommunernas ansvar

Med lagen (SFS 2023:196) har kommunerna fått ett utökat ansvar för att göra det brottsförebyggande arbetet mer kunskapsbaserat och effektivt. Kommunerna ansvarar för två centrala samverkansformer.

1. De ska leda ett strategiskt råd med relevanta aktörer och fungera som en styrgrupp för det lokala brottsförebyggande arbetet.
2. De ska teckna samverkansöverenskommelser mellan kommunen och relevanta aktörer.

Kommunerna är också skyldiga att ta fram en lägesbild över brottsligheten i området och utifrån den besluta om en åtgärdsplan med konkreta insatser för att förebygga brott.

9. Ge företag bättre möjligheter till bakgrundskontroller och screening. Företag behöver större och tydligare möjligheter att kontrollera risker vid rekrytering, uppdrag, leverantörsrelationer och samarbeten. Det är särskilt viktigt i verksamheter där infiltration och annat kriminellt utnyttjande kan få stora konsekvenser. Regeringen bör därför se över hur ett tydligt, proportionerligt och rättssäkert ramverk för bakgrundskontroller kan utformas.

Regeringen bör samtidigt ge berörda myndigheter i uppdrag att utveckla praktiska vägledningar och enkla verktyg för riskkontroller vid rekrytering, under anställning, vid uppdrag, kundrelationer, leverantörsrelationer och samarbeten. Det är särskilt viktigt för små och medelstora företag, som ofta saknar egna säkerhetsfunktioner. Ramverket bör inte innebära fri tillgång till känsliga register, utan bygga på tydliga riskbedömningar, lagliga informationskällor och kontroller som är anpassade efter verksamhetens art, befattningens känslighet och risknivå.

Innehåll

1. INTRODUKTION: BROTT MOT FÖRETAG 11

2. BROTTSLIGHETENS PÅVERKAN PÅ TILLVÄXTEN 12

Operativ tillväxtpåverkan 13

Strategisk tillväxtpåverkan 15

Anpassning och normalisering 18

3. BEDRÄGERIER: DET VANLIGASTE BROTTET MOT FÖRETAG 21

Bedrägerier är en del av den organiserade brottsligheten 32

4. GEOGRAFISK FÖRDELNING AV BROTTSLIGHETEN MOT FÖRETAG 33

5. ANMÄLNINGSGAPET OCH STATENS ANSVAR 36

Olika benägenhet att polisanmäla beroende på bransch och företagsstorlek 37

En negativ spiral: Låg uppklaring minskar viljan att anmäla 42

6. BROTT MOT FÖRETAG: NÄR DEN LAGLIGA EKONOMIN FÖRSVAGAS OCH DEN KRIMINELLA EKONOMIN STÄRKS 43

REFERENSER 46

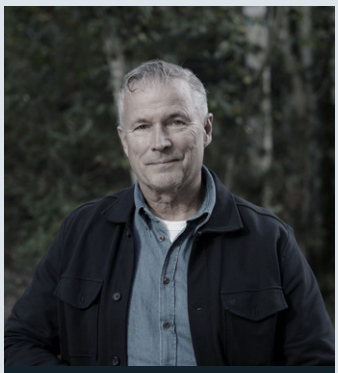
Intervjuer

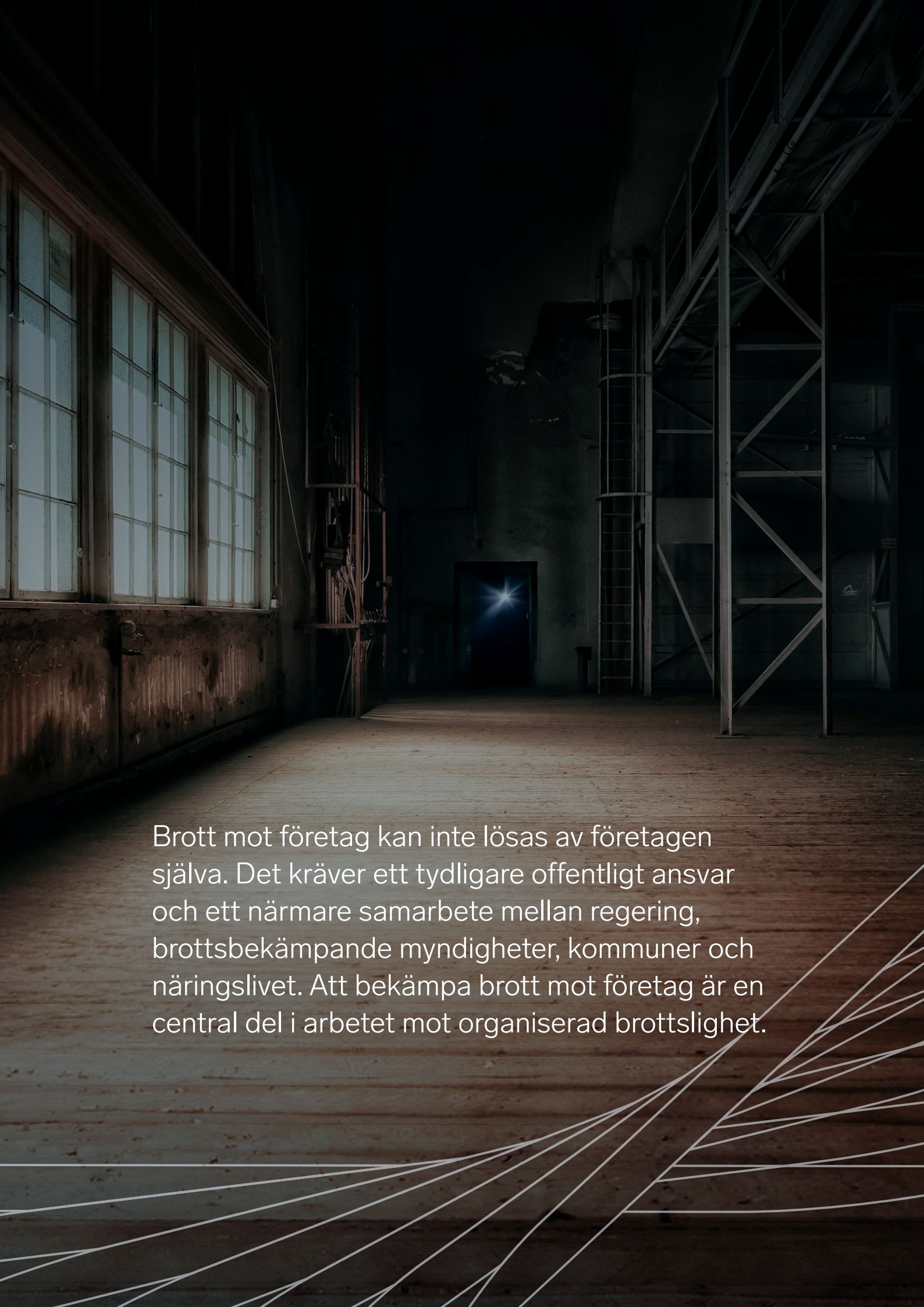
CIRCLE K
Stefan Fredriksson
16

GRAND HOTEL
Anna Hartman
28

VOLVO CARS
Leif Svensson
38

Brott mot företag kan inte lösas av företagen själva. Det kräver ett tydligare offentligt ansvar och ett närmare samarbete mellan regering, brottsbekämpande myndigheter, kommuner och näringslivet. Att bekämpa brott mot företag är en central del i arbetet mot organiserad brottslighet.

1 Introduktion: Brott mot företag

Företagens brottsutsatthet behöver förstås mot bakgrund av brottsutvecklingen i samhället. Organiserade kriminella aktörer använder i allt högre grad den legala ekonomin som arena, inkomstkälla och skydd. Företag kan vara måltavlor för stölder, bedrägerier, utpressning, otillåten påverkan och cyberangrepp, men också utnyttjas som verktyg i kriminella upplägg av betalningsflöden, transporter, leverantörskedjor, arbetskraft och företagsstrukturer.

Det innebär att brott mot företag inte enbart handlar om enskilda händelser eller direkta kostnader för det drabbade företaget. När brottsligheten sker systematiskt kan den bidra till att finansiera annan kriminalitet, tränga undan seriösa företag, snedvrida konkurrensen och försvaga tilliten till marknader och myndigheter. Företagens utsatthet blir därmed också en fråga om den kriminella ekonomins omfattning och om samhällets förmåga att skydda den legala ekonomin.

> När brottsligheten sker systematiskt kan den bidra till att finansiera annan kriminalitet.

Konsekvenserna märks samtidigt i företagens vardag. Brottsligheten tar tid, binder resurser, skapar oro och påverkar beslut om investeringar, rekryteringar och expansion. När företag tvingas lägga kraft på skydd, kontroller och hantering av brott i stället för utveckling påverkas både konkurrenskraft och tillväxt. Med tillväxthämmande brottslighet avses i rapporten brottslighet som genom kostnader, verksamhetsstörningar, ökad risk eller förändrade beslut begränsar företagens möjligheter eller vilja att investera, rekrytera, expandera och utvecklas.

Frågan om företagens brottsutsatthet har också betydelse för Sveriges försörjningsberedskap och totalförsvar. Företag svarar för stora delar av de varor, tjänster, transporter, digitala system och logistikkedjor som samhället är beroende av. När brottslighet försvagar företagens förmåga att verka, leverera och stå emot kriminellt tryck påverkas därför inte bara näringslivet, utan också samhällets motståndskraft.

Rapportens syfte är att kartlägga omfattningen och konsekvenserna av brott mot företag i Sverige samt att visa hur företagens brottsutsatthet hänger samman med organiserad brottslighet, sund konkurrens, tillväxt och samhällets motståndskraft. Därigenom tydliggörs varför arbetet mot brott som drabbar företag är ett gemensamt intresse för näringslivet, staten och samhället i stort.

Syfte

Rapportens syfte är att kartlägga omfattningen och konsekvenserna av brott mot företag i Sverige samt att visa hur företagens brottsutsatthet hänger samman med organiserad brottslighet, sund konkurrens, tillväxt och samhällets motståndskraft.

Data och metod

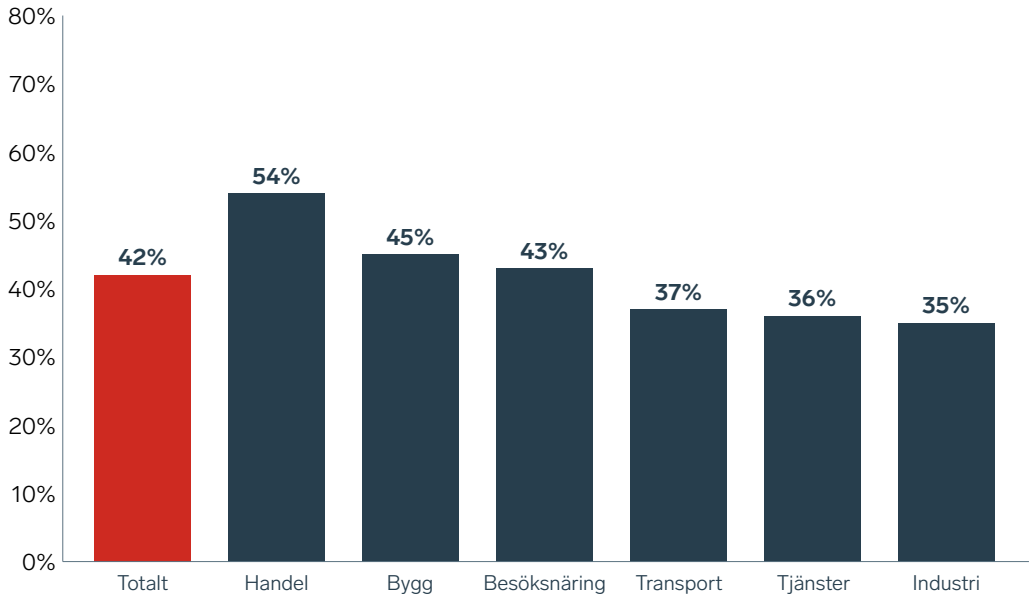
För att kartlägga företagens utsatthet för brott har Svenskt Näringsliv under våren 2026 genomfört en enkät som gått via e-post till medlemsföretagen i Svenskt Näringslivs Företagarpanel under 21 april–8 maj 2026. Frågorna skickades ut till 12 050 medlemsföretag. 4 502 företag besvarade enkäten, vilket ger en svarsfrekvens på 37 procent. Svaren har vägts på sektor och region.

2 Brottslighetens påverkan på tillväxten

Företagens brottsutsatthet ligger kvar på en hög nivå. Fler än fyra av tio företag uppger att de utsatts för någon typ av brott under de senaste tolv månaderna, se Figur 1. Det är en i princip oförändrad andel jämfört med både ett och två år tidigare.[1]

Om statistiken över brottsutsatta företag fördelas över branscher framkommer att, likt tidigare år, är handeln den bransch som är mest utsatt för brott. Över hälften av företagen uppger att de utsatts för brott under de senaste tolv månaderna. Andelen brottsutsatta företag i bygg och besöksnäring ligger strax över genomsnittet, 42 procent, medan transport, tjänster och industri ligger under.

Figur 1. Andel företag som utsatts för brott, totalt samt i olika branscher under de senaste tolv månaderna

Bas: 4 502 företag. (Samtliga företag som svarat på enkäten.)
Not: Andelen som svarade ”Vet ej” varierade mellan 2–6 procent.
Källa: Svenskt Näringslivs Företagarpanel, april–maj 2026.

Detta visar att brott mot företag inte är ett marginellt problem i vissa särskilt utsatta miljöer, utan en återkommande del av villkoren för företag i stora delar av näringslivet. Bakom återkommande mängdbrott som bedrägerier och stölder finns ofta kriminella aktörer som arbetar systematiskt över kommun-, region- och branschgränser. Det som för det enskilda företaget framstår som en avgränsad händelse kan därmed vara en del av ett större organiserat upplägg.

1 I Brottsbarometern 2024 (Svenskt Näringsliv, 2024) användes en annan metod för att vikta svaren från företagen. Om företagens svar för 2024 viktas för att vara jämförbara med företagens svar 2025 och 2026 blir resultatet att andelen brottsutsatta företag inte förändrats nämnvärt.

Brott mot företag innebär inte enbart direkta kostnader i form av exempelvis stulna varor, förstörd egendom eller högre försäkringspremier. Brottsligheten påverkar också företagens möjligheter att växa. När företag tvingas lägga tid på att hantera brott, ställa om verksamheten, investera i skyddsåtgärder eller skjuta upp investeringar och rekryteringar får brottsligheten konsekvenser som sträcker sig långt bortom den enskilda händelsen.

I årets Brottsbarometer analyseras därför brottslighetens tillväxthämmande effekter utifrån tre dimensioner. Den första är operativ påverkan, det vill säga störningar här och nu. Det handlar om driftstopp, produktionsbortfall och tid som går åt till att hantera brottens konsekvenser. Den andra är strategisk påverkan, där brottsligheten påverkar företagens beslut om investeringar, expansion och nyrekrytering. Den tredje är anpassning och normalisering, där företag förändrar verksamheten, ökar sina säkerhetskostnader eller börjar betrakta brottslighet som en kostnad de måste leva med.

> **Brott mot företag är inte ett marginellt problem** i vissa särskilt utsatta miljöer, utan en återkommande del av villkoren för företag i stora delar av näringslivet.

Operativ tillväxtpåverkan

Den omedelbara effekten av brottslighet är att verksamheter störs. Ett inbrott, en stöld, ett bedrägeri eller skadegörelse kan innebära att arbete måste avbrytas, leveranser försenas, och företagsledning eller personal måste lägga tid på administration, försäkringsärenden, kundkontakter eller polisanmälningar. Även när den direkta ekonomiska förlusten är begränsad kan de indirekta kostnaderna bli betydande. Här fokuserar frågorna i enkäten på eventuella driftsstopp i verksamheten på grund av brottslighet samt tidsåtgång för att hantera konsekvenserna av brottsligheten. Den första dimensionen, operativ tillväxtpåverkan, belyser alltså det produktionsbortfall, tid och resurser som går förlorad här och nu, och som därigenom minskar företagens kapacitet att växa.

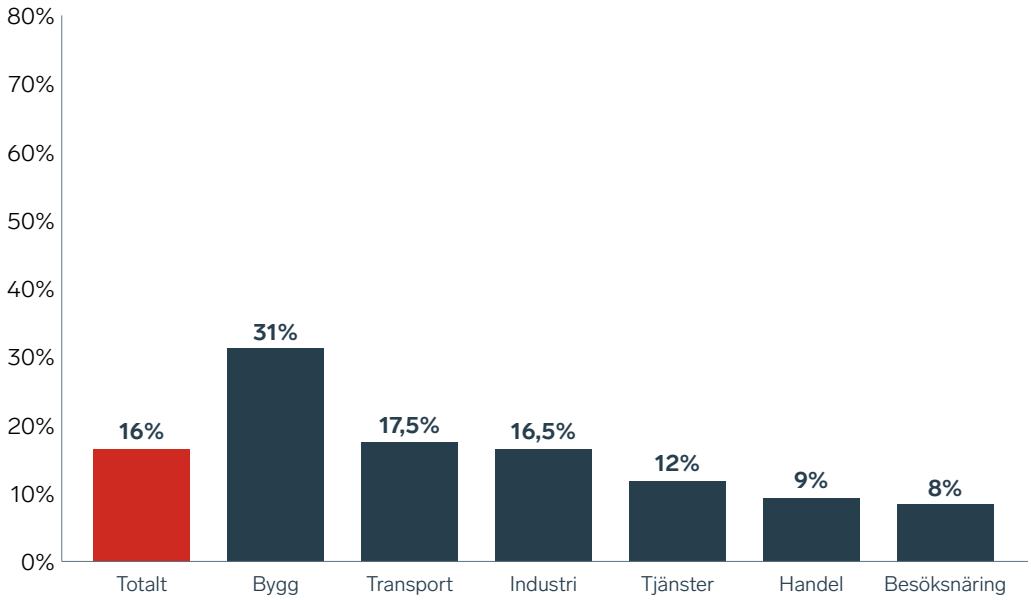
Av de företag som utsatts för brott uppger ungefär ett av sex att brottsligheten lett till att hela eller delar av verksamheten tillfälligt stått stilla, se Figur 2. Inom byggsektorn är andelen särskilt hög. Där uppger drygt tre av tio brottsutsatta företag att verksamheten helt eller delvis behövt stanna upp. Det illustrerar hur sårbara verksamheter kan vara när maskiner, fordon, material eller arbetsplatser påverkas av brott. En stöld av bränsle, verktyg eller utrustning är inte bara en kostnad för det som försvinner. Den kan också innebära att arbete inte kan utföras, att projekt försenas och att intäkter går förlorade.

Fler än

4 av 10

företag uppger att de utsatts för någon typ av brott under de senaste tolv månaderna

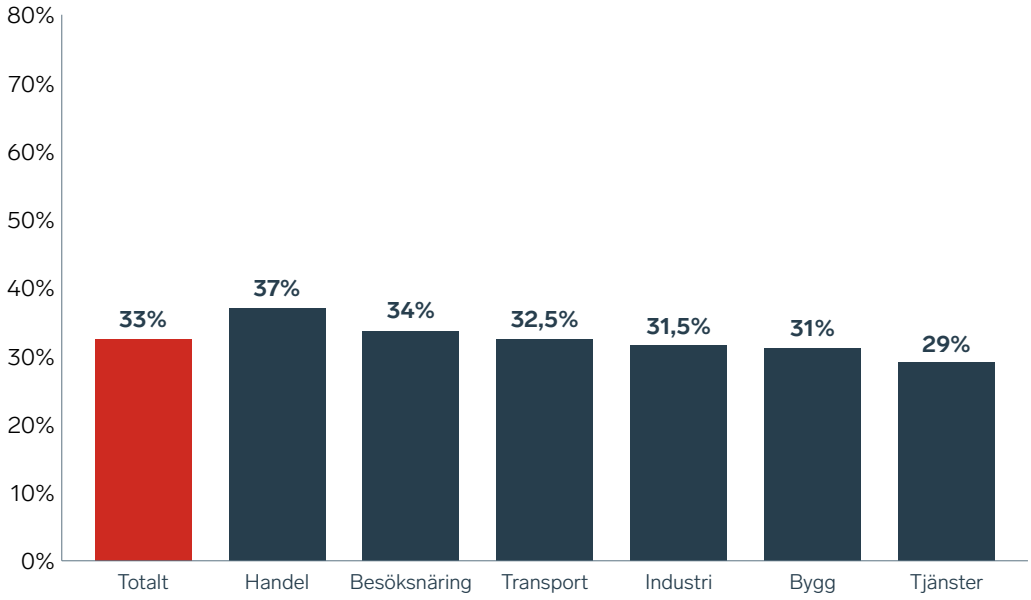
Figur 2. Andel brottsutsatta företag vars verksamheter helt eller delvis tillfälligt stått stilla under de senaste tolv månaderna på grund av brottslighet

Bas: 2 048 företag. (Företag som svarat att de utsatts för brott under de senaste tolv månaderna.)
Not: Andelen som svarade ”Vet ej” varierade mellan 1–3 procent.
Källa: Svenskt Näringslivs Företagarpanel, april–maj 2026.

Även tidsåtgången är betydande. Omkring en tredjedel av de brottsutsatta företagen uppger att företagsledning eller personal lagt minst tre arbetsdagar under det senaste året på att hantera konsekvenser av brottsligheten, se Figur 3. Handeln uppvisar den högsta andelen, men skillnaderna mellan branscher är relativt små. Det tyder på att tidsförlusten är ett brett problem. Tid som läggs på brottslighetens konsekvenser är tid som inte kan läggas på kunder, produktion, försäljning, utveckling eller ledning av verksamheten.

Figur 3. Andel brottsutsatta företag som lagt ned minst tre arbetsdagar under de senaste tolv månaderna på grund av brottslighetens konsekvenser

Bas: 2 048 företag. (Företag som svarat att de utsatts för brott under de senaste tolv månaderna.)
Not: Andelen som svarade ”Vet ej” varierade mellan 6–11 procent.
Källa: Svenskt Näringslivs Företagarpanel, april–maj 2026.

Strategisk tillväxtpåverkan

Brottsligheten påverkar inte bara den dagliga driften. Den kan också förändra företagens beslut om framtiden. Ett företag som upplever återkommande brott, otrygghet eller bristande skydd från rättsväsendet kan bli mer försiktigt med att investera, nyanställa eller expandera. På så sätt omvandlas brottsligheten från en kostnad i verksamheten till ett hinder för framtida tillväxt. Frågorna i denna del av enkäten mäter hur brottsligheten påverkat eventuella investeringar i verksamheten (uteblivna eller uppskjutna), nyanställningar, expansion och etableringar i vissa områden. Till detta kommer även hur man uppskattar att den framtida tillväxten skulle påverkas av en oförändrad brottslighet. Den andra dimensionen, strategisk tillväxtpåverkan, belyser alltså den uteblivna eller uppskjutna tillväxten på grund av brottsligheten.

> För utsatta företag kan brottsligheten omvandlas från en kostnad i verksamheten till ett hinder för framtida tillväxt.

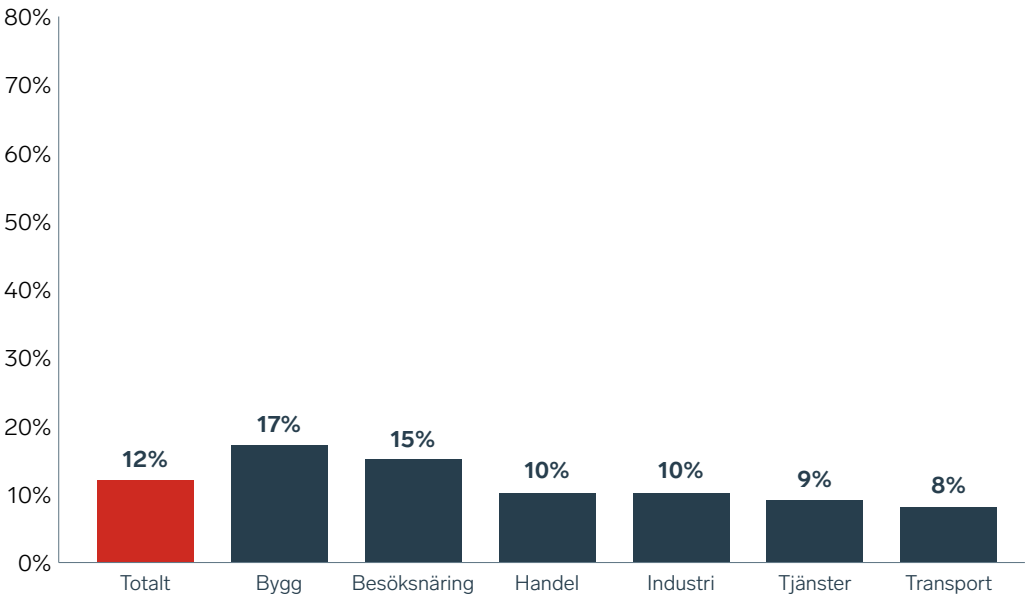
Cirka ett av åtta brottsutsatta företag uppger att utsattheten för brott har lett till att företaget avstått från eller skjutit upp investeringar, expansion eller nyrekrytering, se Figur 4. Här sticker byggsektorn ut, följt av besöksnäringen. Det vanligaste i alla branscher är att avstå från eller skjuta upp investeringar. Resultatet visar att brottslighetens konsekvenser inte enbart handlar om vad företag förlorar i dag, utan också om vad som inte blir av i morgon – investeringar som skjuts på framtiden, arbetstillfällen som inte skapas och etableringar som aldrig genomförs.

Cirka

1 av 8

brottsutsatta företag uppger att utsattheten för brott har lett till att företaget avstått från eller skjutit upp investeringar, expansion eller nyrekrytering

Figur 4. Andel brottsutsatta företag vars tillväxtplaner påverkats negativt av brottsligheten

Bas: 2 048 företag. (Företag som svarat att de utsatts för brott under de senaste tolv månaderna.)
Not: Andelen som svarade ”Vet ej” varierade mellan 4–11 procent.
Källa: Svenskt Näringslivs Företagarpanel, april–maj 2026.

Vi behöver hjälpas åt för att skapa trygghet på orten

Foto: Circle K

Stefan Fredriksson driver som franchisetagare Circle K:s servicestation i Sandviken. Stationen utsätts för brott och det förebyggande säkerhetsarbetet finns alltid med. Från stationen ser man också mycket av det som händer på orten och Stefan vill kunna hjälpa polisen mer och betonar vikten av engagemang i lokalsamhället.

Det krävs att vi **företagare engagerar oss** i lokalsamhället.

Stefan Fredriksson har varit verksam i branschen i många år. Hans station har öppet från fem på morgonen till midnatt årets alla dagar och de vanligaste brotten är stölder och snatterier. Det förekommer också skadegörelse och situationer som eskalerar till hot mot personalen.

– Det kan komma ett telefonsamtal precis när som helst om att något har hänt. Det spelar ingen roll om det är julafton eller midsommarafton eller vilken dag som helst på året.

Samtidigt har brottsligheten förändrats över tid. Rånen har minskat i takt med att kontanterna försvunnit och sedan förskottsbetalning infördes vid pump har smitningarna upphört. Tobak som enligt Stefan är det mest stöldbegärliga är inlåst i säkerhetsskåp. Att det i dag är relativt lugnt är resultatet av ett förebyggande arbete som pågått i många år och som aldrig kan släppas.

– Brottsligheten är alltid närvarande. Det är viktigt att jag och min personal alltid är medvetna om att saker och ting kan hända.

Personalen går alltid först

Därför är det första nya medarbetare får lära sig hur de ska agera i utsatta situationer.

– Vi har väldigt tydliga regler och instruktioner för hur personalen ska uppträda om något potentiellt farligt eller hotfullt händer. Jag kan alltid ersätta en chokladkaka som försvinner men vill inte att medarbetare kommer till skada. Det vore det värsta som kan hända, säger Stefan.

Efter ett visst klockslag på kvällen är dörrarna låsta och personalen släpper då in kunderna genom att själva öppna. Om det känns otryggt att släppa in en kund, kan man få handla genom nattluckan i stället.

Allt förebyggande arbete kostar

Kameror, larm och avtal med väktarbolag är kostnader som påverkar sista raden, alltså resultatet. Även ett enskilt stort evenemang som en cruising, då många bilentusiaster samlas vid stationen, innebär tillfälliga kostnader. Stefan pekar på att det kan behövas en väktare i dörren och dagen efter en sopbil för att städa upp allt krossat glas på stationsplanen.

– Allting kostar pengar och det påverkar hur mycket jag kan investera framåt. Man vill ha en krockkudde om något skulle hända och det gör att man blir lite försiktig med framtida investeringar.

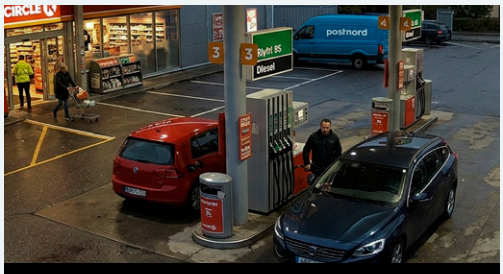
Skulle otryggheten till följd av brott öka ytterligare menar Stefan att första steget blir att sälja genom nattluckan på kvällarna. Påverkas lönsamheten kan det i förlängningen handla om kortare bemannade öppettider eller i värsta fall en obemannad station. Det skulle förstås märkas på orten.

En polis att ringa – inte en växel

En servicestation är enligt Stefan också ett slags nav där man ser mycket. Det kan vara påverkade förare eller sådant som i efterhand visar sig vara början på ett brott. Även om samarbetet med polisen fungerar går det ändå mest i en riktning. Polisen hör av sig när de behöver kamerabilder men Stefan saknar en väg åt andra hållet.

– Förr fanns det kvarterspoliser. Jag skulle vilja ha en kanal in till den lokala polisen där jag kan ringa och säga ”Tjena, det är Stefan på Circle K, nu har jag sett det här och det kan vara viktigt för er att veta”.

I dag får han i stället ringa polisens växel och då är det svårt att veta om det han förmedlar fångas upp.

Polisen hör av sig när de behöver kamerabilder men Stefan saknar en väg åt andra hållet, att enkelt kunna få kontakt med polisen.

AI-genererad bild

Stefan Fredriksson, Circle K Sandviken
Foto: Anna Hedensjö Johansson

Engagemang i lokalsamhället

Stefan känner inte till om det finns något lokalt brottsförebyggande råd i Sandviken men menar att det finns stöd i det brottsförebyggande arbetet genom Circle K och branschorganisationerna. Själv engagerar han sig lokalt och sponsrar Framsteget, en verksamhet inom Sandvikens IF med bland annat nattfotboll för ungdomar. Stefan har också anställt flera unga som han fått tips om därifrån. Det märks när stationen och personalen blir kända och personliga i lokalsamhället.

> Jag skulle vilja ha en kanal in till den lokala polisen dit jag kan ringa.

– Då blir det ”där jobbar ju han, då ska vi inte bete oss illa där”. Det krävs att vi företagare engagerar oss i lokalsamhället, säger Stefan.

Vardagsbrotten måste få konsekvenser

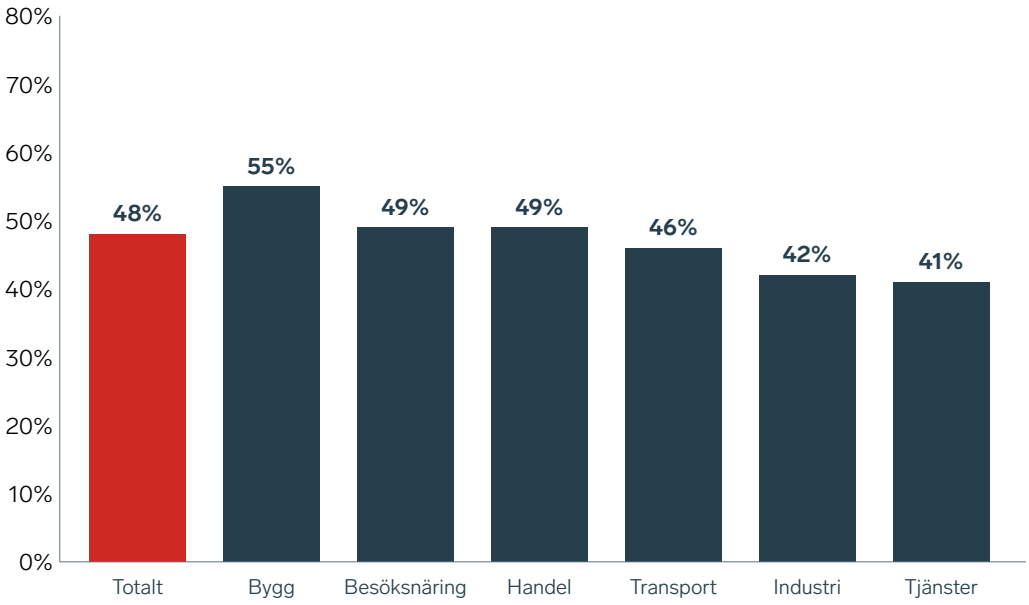
Stefan är nöjd med arbetet mot gängkriminaliteten de senaste åren men menar att det har skett på bekostnad av vardagsbrottsligheten. Han lyfter också ett problem med statistiken. Det finns ingen brottskod som visar att ett brott har riktats mot ett företag.

– Om vi ska ha ett samhälle där alla känner sig trygga måste även de vardagliga brotten få konsekvenser. Gör man något dumt ska man stå sitt kast. Över tid leder de små brotten till större om vi inte hanterar dem tidigt.

Jag kan alltid ersätta en chokladkaka som försvinner men **vill inte att medarbetare kommer till skada**.

Eftersom alla företag inte haft konkreta investerings- eller expansionsplaner under det senaste året är det också viktigt att se på företagens bedömningar av framtiden. När de brottsutsatta företagen får frågan hur deras möjligheter att växa under de kommande tre åren skulle påverkas om brottsligheten ligger kvar på dagens nivå, svarar närmare hälften att tillväxtmöjligheterna skulle påverkas negativt, se Figur 5. Återigen är det byggsektorn som sticker ut, med en andel på 55 procent av företagen. Det är ett tydligt tecken på att brottsligheten påverkar företagens riskbedömningar och framtidstro.

Figur 5. Andel brottsutsatta företag vars framtida tillväxt skulle påverkas negativt vid oförändrad brottslighet

Bas: 2 048 företag. (Företag som svarat att de utsatts för brott under de senaste tolv månaderna.)
Not: Andelen som svarade "Vet ej" varierade mellan 6–11 procent.
Källa: Svenskt Näringslivs Företagarpanel, april–maj 2026.

Anpassning och normalisering

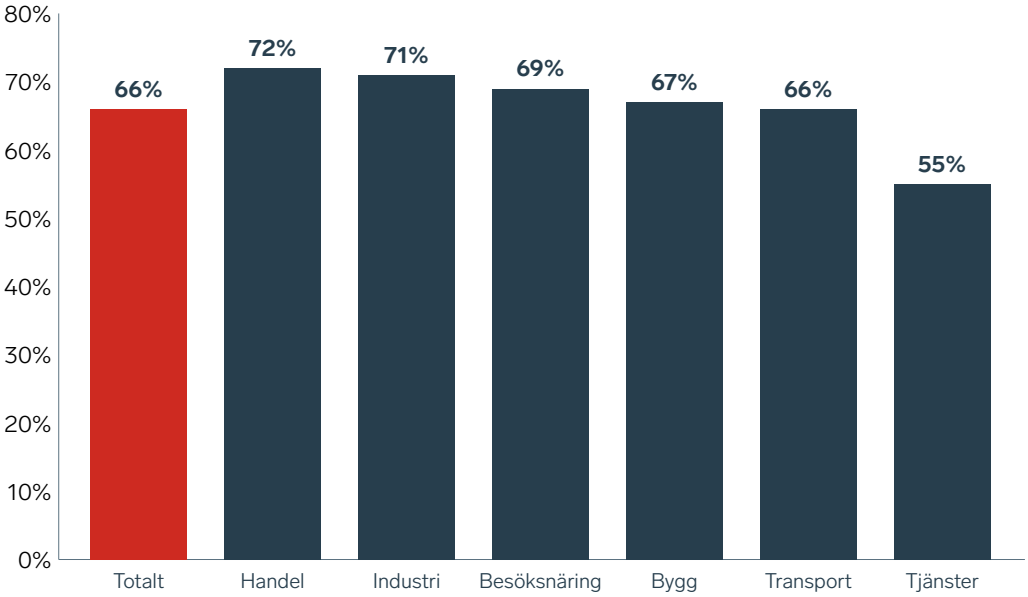
Den tredje dimensionen, anpassning och normalisering, belyser om och hur brottsligheten skapat beteendeförändringar hos företagen, som tar resurser från att skapa framtida värden – alltså tillväxt – till att skydda befintliga värden. För många företag blir brott inte enstaka händelser, utan något som måste hanteras löpande. Det handlar ofta om ökade säkerhetskostnader. Det är kostnader som inte ger några intäkter utan i bästa fall minskar befarade förluster. Det kan också handla om förändringar i verksamheten, till exempel ändrade öppettider, sortiment, bemanning och arbetssätt, eller en acceptans av svinn eller förluster.

> Brott mot företag gör att resurser tas från att skapa framtida värden – alltså tillväxt – till att skydda befintliga värden.

Två av tre brottsutsatta företag uppger att de på något sätt har anpassat verksamheten till följd av brottsligheten, se Figur 6. Andelen är särskilt hög inom handeln och industrin, men även i övriga branscher är anpassningen omfattande.

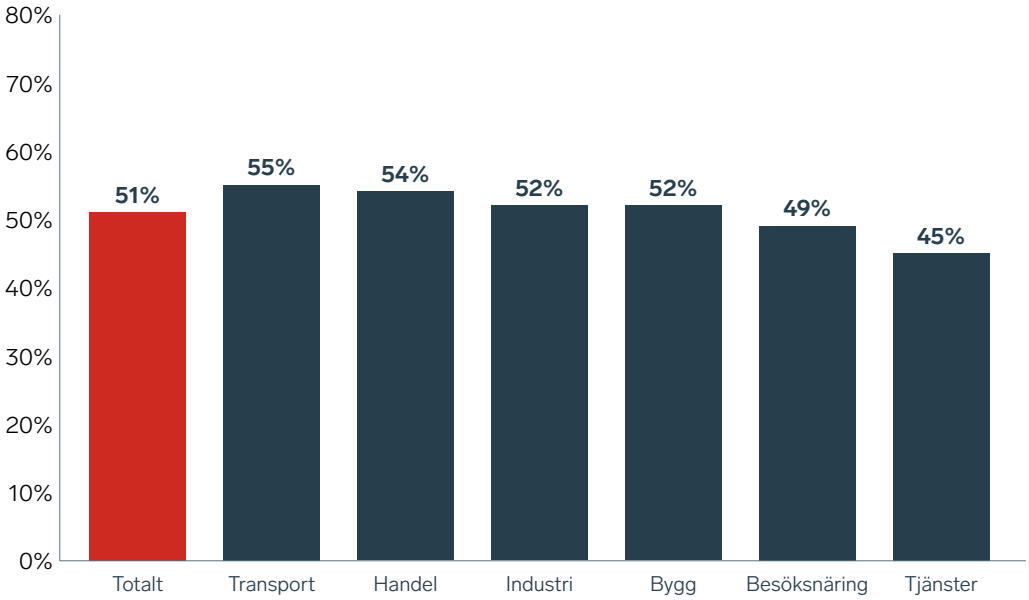
Figur 6. Andel brottsutsatta företag som på något sätt anpassat verksamheten på grund av brottslighet

Bas: 2 048 företag. (Företag som svarat att de utsatts för brott under de senaste tolv månaderna.)
Not: Andelen som svarade "Vet ej" varierade mellan 1–5 procent.
Källa: Svenskt Näringslivs Företagarpanel, april–maj 2026.

Samtidigt uppger ungefär hälften av de brottsutsatta företagen att de helt eller delvis har accepterat brottsligheten som en kostnad de får leva med, se Figur 7. Det är ett av rapportens mest oroande resultat. När brottslighet normaliseras riskerar den att bli en del av företagens kalkyler och beslutsfattande. Den byggs in i priser och marginaler, leder till ökade säkerhetskostnader och påverkar vilka investeringar, affärer och etableringar som bedöms möjliga.

Figur 7. Andel brottsutsatta företag som helt eller delvis accepterat påståendet att i praktiken är brottsligheten en kostnad man får leva med

Bas: 2 048 företag. (Företag som svarat att de utsatts för brott under de senaste tolv månaderna.)
Not: Andelen som svarade ”Vet ej” varierade mellan 1–3 procent.
Källa: Svenskt Näringslivs Företagarpanel, april–maj 2026.

Svaren fångar inte bara graden av utsatthet, utan kan också visa hur företagen förhåller sig till brottsligheten. Företag som inte instämmer i påståendet kan vara mindre hårt brottsdrabbade, men svaret kan också uttrycka ett aktivt motstånd mot att låta brottsligheten styra verksamheten. I det underliggande svarsmaterialet, som inte redovisas i Figur 7, framgår att nästan tre av tio brottsutsatta företag svarar att de inte alls accepterat brottslighet som en kostnad de får leva med.

Ungefär

50%

av de brottsutsatta företagen har **helt eller delvis accepterat brottsligheten som en kostnad de får leva med**. Det är ett av rapportens mest oroande resultat.

Sammantaget är bilden ändå tydlig. Cirka hälften av de brottsutsatta företagen inom transport, handel, bygg och industri, och knappt hälften inom besöksnäring och tjänster, instämmer helt eller delvis i att brottsligheten i praktiken blivit en kostnad de får leva med. Det tyder på att brottsligheten för många företag har blivit ett återkommande villkor i verksamheten: något man mer eller mindre tvingats vänja sig vid. Detta ligger i linje med slutsatsen i rapporten Brott mot företag från Brottsförebyggande rådet (Brå) som skriver att ”Risken för företag att utsättas för brott tycks därmed utgöra en inte oväsentlig del av företagens villkor.”[2]

Resultaten visar att brott mot företag inte kan reduceras till en fråga om enskilda förluster. Brottsligheten tar tid, stör drift, påverkar investeringar och leder till anpassningar som binder resurser. Därmed blir den också en tillväxtfråga och en fråga av tydligt allmänintresse. När många företag samtidigt tvingas lägga kraft på att hantera och förebygga brott i stället för att utveckla sin verksamhet påverkas inte bara de enskilda företagen, utan även konkurrenskraften och tillväxten i ekonomin som helhet.

2 Brå (2025b), sid. 14 och 81.

3 Bedrägerier: Det vanligaste brottet mot företag

Bedrägerier är numera det vanligaste brottet mot företag. Det gör brottstypen särskilt viktig att analysera närmare. Till skillnad från exempelvis stölder, inbrott eller skadegörelse sker bedrägerier ofta genom företagets ordinarie administrativa flöden: fakturor, betalningar, mejl, telefonkontakter och interna beslutsvägar. De är därför inte alltid lika synliga som andra brott, men kan vara mycket resurskrävande att upptäcka, utreda och förebygga.

Årets Brottsbarometer visar att 22 procent av företagen har drabbats av ett eller flera bedrägerier under de senaste tolv månaderna, se Figur 8. Det innebär att bedrägerier är den vanligaste brottstypen mot företag. Avståndet till de näst vanligaste brotten är tydligt. Ringa stöld/snatteri och skadegörelse ligger båda omkring 12 procent, medan inbrott eller stöld av företagets egendom ligger omkring 10 procent.

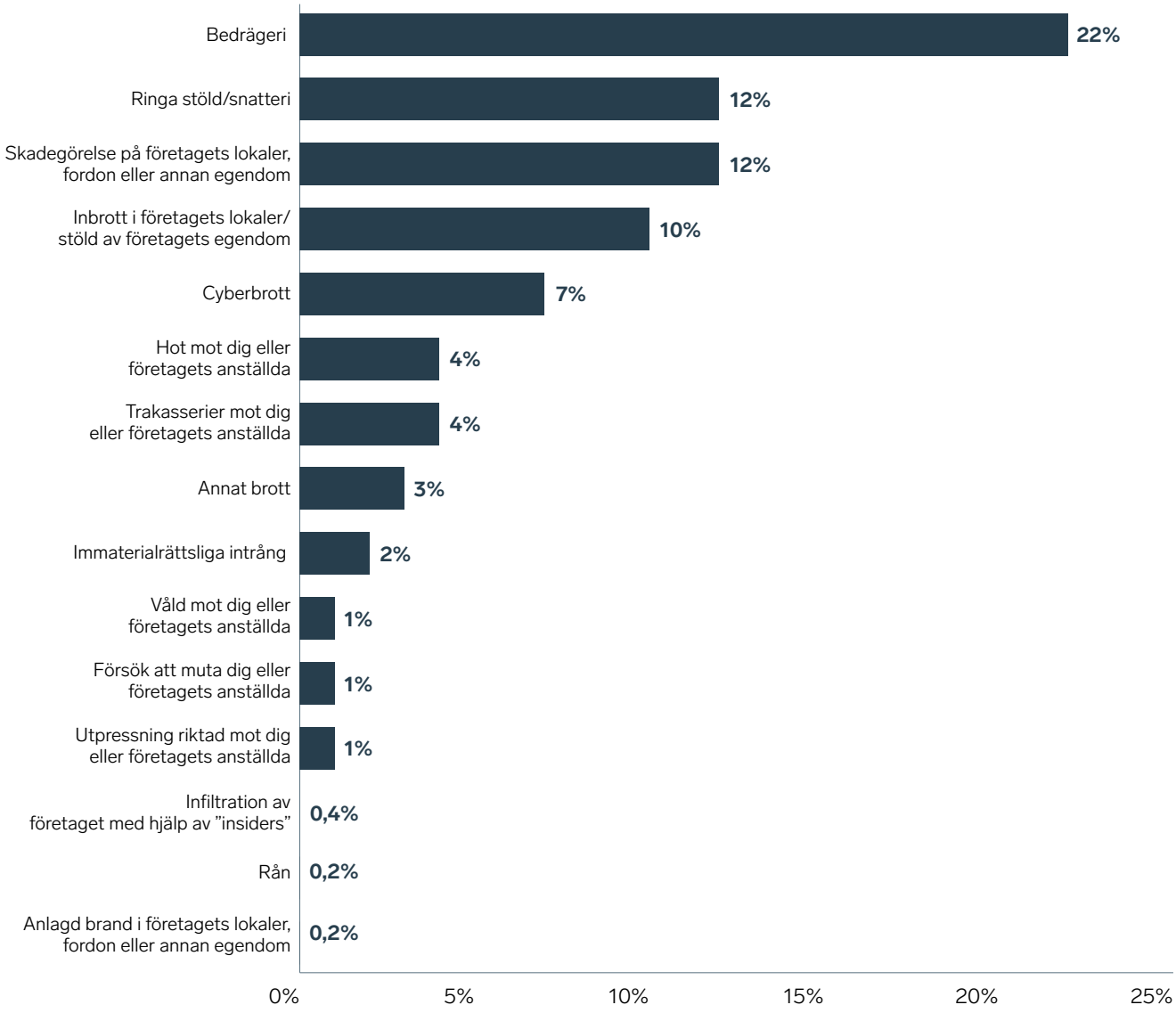
Den myndighetsgemensamma lägesbilden 2025[3] visar att brott som uppfattas som mängdbrott ofta inte är isolerade händelser. Bedrägerier lyfts fram som en brottstyp med mycket tydlig koppling till organiserad brottslighet. Även det lägesbilden kallar för organiserade tillgreppsbrott, alltså organiserade stölder, beskrivs som delar av den organiserade brottslighetens kriminella infrastruktur.

Rapporten *Myndigheternas arbete mot gränsöverskridande stölder* från Brottsförebyggande rådet (Brå)[4] visar att gränsöverskridande stöldupplägg verkar ha minskat. Detta bygger på att både antalet polisanmälda stölder och andelen brottsmisstankar mot personer som inte är folkbokförda i Sverige har minskat under flera år. Det betyder dock inte att problemet är undanröjt. Sverige är, trots minskad stöldbrottslighet, fortsatt attraktivt för organiserade stöldnätverk som kan omsätta betydande värden genom gränsöverskridande stölder, enligt denna rapport.

3 Myndighetsgemensam lägesbild (2025)
4 Brå (2026)

Figur 8. Typer av brott som företagen utsatts för under de senaste tolv månaderna

Bas: 4 502 företag. (Samtliga företag som svarat på enkäten.)
Not: Andelen som svarade ”Vet ej” varierade mellan 3–6 procent.
Källa: Svenskt Näringslivs Företagarpanel, april–maj 2026.

Bedrägeriernas särställning blir ännu tydligare när resultaten delas upp efter bransch, se Tabell 1. I samtliga branscher utom handeln är bedrägeri det vanligaste brottet. I handeln är ringa stöld/snatteri vanligast. Där är bedrägerier det näst vanligaste brottet och drabbar 28 procent.[5] I besöksnäringen uppger 25 procent att de utsatts för bedrägeri, medan motsvarande andel är 21 procent i tjänstesektorn och 20 procent i bygg respektive industri. Transportsektorn ligger något lägre, men även där är bedrägeri det vanligaste brottet.

5 I Svensk Handels Trygghetsundersökning 2025 kommer bedrägeri eller bedrägeriförsök på tredje plats som årsresultat för 2025, efter stöld eller ringa stöld (första plats) och hotfullt beteende från kund, vid andra tillfällen än vid stöld andra plats, (Svensk Handel, 2025).

Tabell 1. De vanligaste typerna av brott som företag i olika branscher utsatts för under de senaste tolv månaderna

DE VANLIGASTE TYPERNA AV **BROTT**

Handeln	
Ringa stöld/snatteri	30%
Bedrägeri	28%
Skadegörelse på företagets lokaler, fordon eller annan egendom	13%
Trakasserier mot dig eller företagets anställda	9%
Bygg	
Bedrägeri	20%
Inbrott i företagets lokaler/stöld av företagets egendom	18%
Skadegörelse på företagets lokaler, fordon eller annan egendom	18%
Ringa stöld/snatteri	8%
Besöksnäring	
Bedrägeri	25%
Ringa stöld/snatteri	17%
Skadegörelse på företagets lokaler, fordon eller annan egendom	12%
Inbrott i företagets lokaler/stöld av företagets egendom	10%
Transport	
Bedrägeri	16%
Skadegörelse på företagets lokaler, fordon eller annan egendom	13%
Ringa stöld/snatteri	11%
Inbrott i företagets lokaler/stöld av företagets egendom	9%
Tjänster	
Bedrägeri	21%
Skadegörelse på företagets lokaler, fordon eller annan egendom	8%
Cyberbrott	8%
Inbrott i företagets lokaler/stöld av företagets egendom	5%
Industri	
Bedrägeri	20%
Inbrott i företagets lokaler/stöld av företagets egendom	9%
Skadegörelse på företagets lokaler, fordon eller annan egendom	7%
Cyberbrott	7%

Bas: 4 502 företag. (Samtliga företag som svarat på enkäten.)
Källa: Svenskt Näringslivs Företagarpanel, april–maj 2026.

Definition av mängdbrott

Brott som är vanligt förekommande kallas för mängdbrott och de brott som räknas till dessa är enligt polisen bland annat:

- Stöld till exempel av och ur bilar, cykelstöld och butiksstöld,
- Inbrott i bostad,
- Skadegörelse som till exempel klotter,
- Bedrägeri,
- Misshandel,
- Grov olovlig körning och rattfylleribrott.

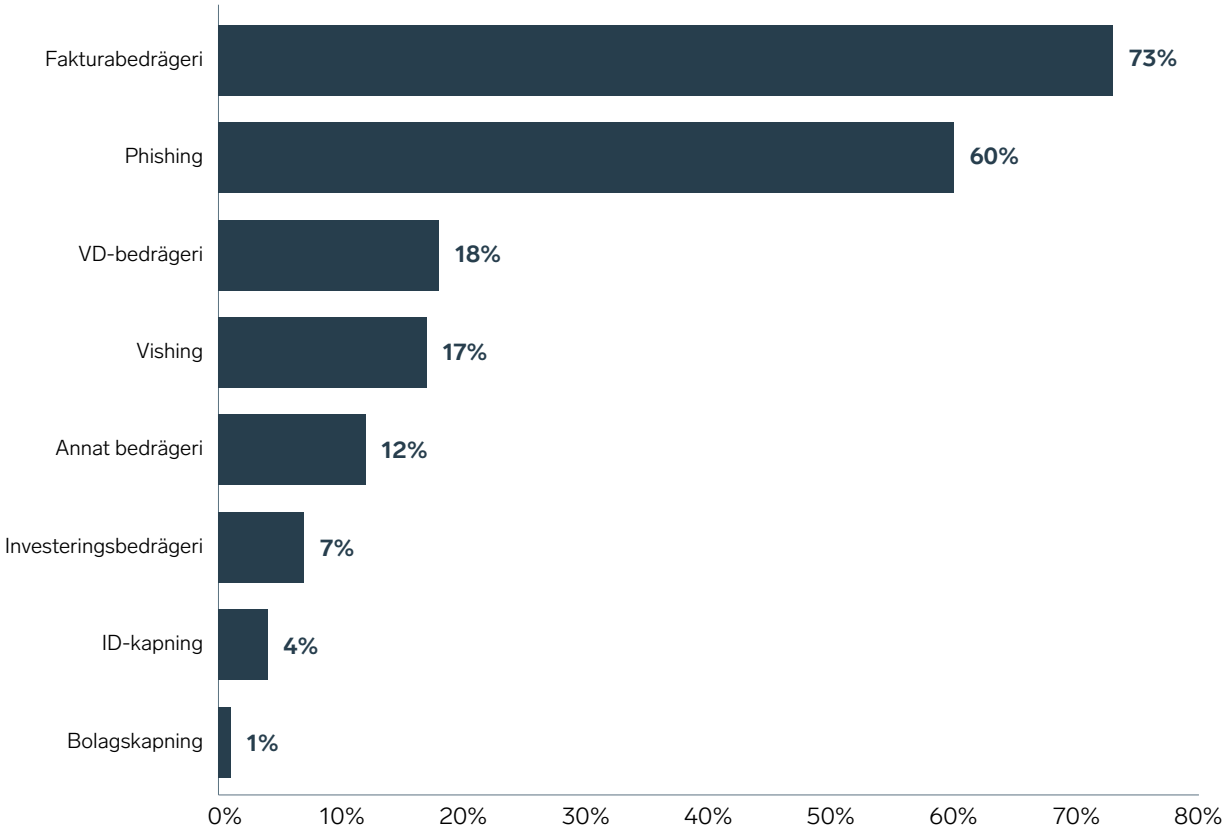
Av det totala antalet anmälda brott utgör ungefär tre fjärdedelar mängdbrott.

Källa: https://polisen.se/om-polisen/polisens-arbete/mangdbrott/

Det finns en tydlig koppling mellan organiserad brottslighet och mängdbrott, främst stölder och bedrägerier. (Myndighetsgemensam lägesbild, 2025)

De vanligaste bedrägerierna är fakturabedrägerier och phishing, se Figur 9. Bland de företag som utsatts för bedrägeri uppger nästan tre av fyra att det rörde sig om fakturabedrägeri. Omkring sex av tio uppger phishing. Därefter följer VD-bedrägerier och vishing, som båda förekommer i ungefär vart sjätte bedrägeriutsatt företag. Resultaten visar att bedrägerier mot företag i hög grad utnyttjar administrativa rutiner, digital kommunikation och förtroendet i affärsrelationer.

Figur 9. Vilken eller vilka typer av bedrägerier rörde det sig om?

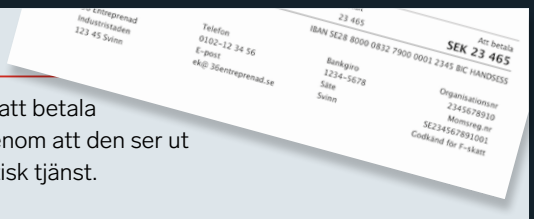
Bas: 1 014 företag (Företag som svarat att de utsatts för ett eller flera bedrägerier under de senaste tolv månaderna.)
Not: Andelen som svarade ”Vet ej” uppgick till 3 procent. Fler svarsalternativ kunde fyllas i. Därför summerar andelarna till mer än 100.
Källa: Svenskt Näringslivs Företagarpanel, april–maj 2026.

Mönstret går igen i samtliga branscher, se Tabell 2. I samtliga branscher är fakturabedrägerier den vanligaste formen av bedrägeri. Andelen är särskilt hög inom transport, där 85 procent av de bedrägeriutsatta företagen uppger fakturabedrägeri, men även inom bygg och industri är andelen drygt tre fjärdedelar. Phishing är den näst vanligaste bedrägeritypen i samtliga branscher och är särskilt vanligt inom tjänster och industri. VD-bedrägerier förekommer i flera branscher, men är tydligast inom industri och tjänster. Det kan hänga samman med att dessa företag ofta har mer komplexa interna besluts- och betalningsflöden, där falska instruktioner eller manipulerad kommunikation kan få större genomslag.

4 bedrägerityper

Fakturabedrägerier

Fakturabedrägerier innebär att ett företag vilseleds att betala en falsk, manipulerad eller obefogad faktura, ofta genom att den ser ut att komma från en riktig leverantör eller avse en faktisk tjänst.

VD-bedrägeri

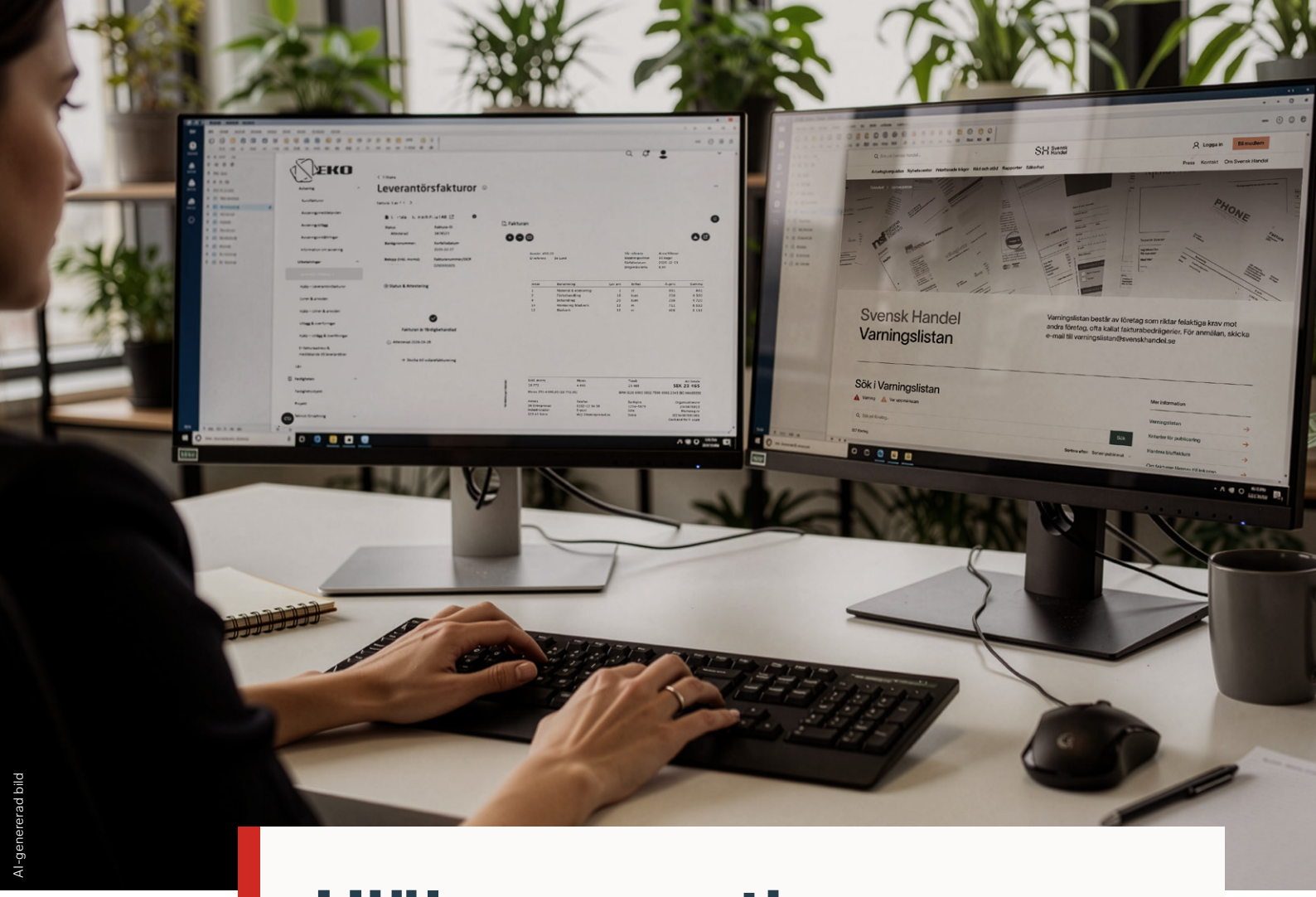
VD-bedrägeri är när en bedragare låtsas vara företagets vd, chef eller någon annan beslutsfattare och försöker få en anställd att snabbt betala pengar, ändra betalningsuppgifter eller lämna ut känslig information. Ofta sker det via mejl (därför är en förkortning av dessa bedrägerier BEC, Business Email Compromise), men det kan också ske via SMS, eller chatt. Bedragaren använder stress och auktoritet, exempelvis ”det här är brådskande” eller ”jag sitter i möte – gör betalningen direkt”. Generativ AI, artificiell intelligens som använder data den lärts upp på för att skapa (generera) något nytt, har gjort det möjligt att utveckla ”traditionella VD-bedrägerier” genom att använda klonade röster och deepfake-video för att imitera företagsledare och förmå anställda att exempelvis genomföra betalningar.

Phishing

Phishing är bedrägerier via digitala meddelanden, oftast mejl eller SMS. Bedragaren låtsas vara någon som mottagaren litar på, till exempel en bank, en myndighet, en leverantör, en chef eller en kollega. Syftet är att få mottagaren att klicka på en länk, öppna en bilaga, lämna ut inloggningsuppgifter eller godkänna en betalning.

Vishing

Vishing är samma typ av bedrägeri som phishing, men via telefonsamtal. Ordet kommer från ”voice phishing”. Bedragaren ringer och låtsas exempelvis vara från banken, IT-supporten, en myndighet eller en samarbetspartner. Målet är ofta att stressa mottagaren att lämna ut information, logga in med BankID, godkänna en transaktion eller ändra betalningsuppgifter.

AI-genererad bild

Hjälpsamma tips

Svensk Handel publicerar Varningslistan på sin hemsida. Denna lista består av namn på företag som bedriver fakturabedrägerier. Namnen på företagen är ofta kapade.

På Varningslistan finns två kategorier av varningar: röd och ljusröd. Den röda avser företag som bedriver uppenbart bedräglig eller grovt problematisk verksamhet. Den ljusröda avser företag som genererat klagomål baserat på otydlighet vid exempelvis teckning av avtal/försäljning.

www.svenskhandel.se/sakerhet/varningslistan/

Information om hur företag kan gå tillväga om de får misstänkta bluffakturor finns också på **verksamt.se/skydd-beredskap/bedrageri/bluffaktura**.

Verksamt.se, som Tillväxtverket ansvarar för, rekommenderar företag som får en bluffaktura, att bestrida fakturan direkt och att polisanmäla händelsen om det finns misstanke om bedrägeri. Verksamt.se skriver ”Om företaget som skickat den felaktiga fakturan till dig finns med på Svensk Handels varningslista blockeras det av kreditupplysningsföretagen, och du får ingen betalningsanmärkning.”

Tabell 2. De vanligaste typerna av bedrägeribrott som drabbade företag i olika branscher utsatts för under de senaste tolv månaderna

DE VANLIGASTE TYPERNA AV **BEDRÄGERIBROTT**

Handeln	
Fakturabedrägeri	72%
Phishing	55%
Annat bedrägeri	18%
VD-bedrägeri	17%

Bygg	
Fakturabedrägeri	76%
Phishing	57%
Vishing	16%
VD-bedrägeri	12%

Besöksnäring	
Fakturabedrägeri	60%
Phishing	55%
Annat bedrägeri	21%
Vishing	18%

Transport	
Fakturabedrägeri	85%
Phishing	61%
Vishing	21%
Annat bedrägeri	9%

Tjänster	
Fakturabedrägeri	71%
Phishing	65%
VD-bedrägeri	25%
Vishing	16%

Industri	
Fakturabedrägeri	76%
Phishing	65%
VD-bedrägeri	28%
Vishing	20%

Bas: 1 014 företag (Företag som svarat att de utsatts för ett eller flera bedrägerier under de senaste tolv månaderna.)
Källa: Svenskt Näringslivs Företagarpanel, april–maj 2026.

Intervju

Foto: Privat

Vi ska vara öppna och gästvänliga – men också vaksamma

Anna Hartman är hotelldirektör och vd för Grand Hotel i Alingsås. Phishingförsök är numera vardagsmat och två medarbetare har de senaste åren råkat ut för överfall. Den största utmaningen ligger i att balansera den öppenhet och gästvänlighet som är själva kärnan i verksamheten med att samtidigt vara mer på sin vakt.

Som människa vill man gärna visa sig på styva linan, men man ska inte spela hjälte. **Den egna säkerheten är viktigare.**

Hotellbranschen är på många sätt ett lätt mål för brott, menar Anna. De mjuka värden som verksamheten vilar på kolliderar med att hotellet emellanåt utsätts för brott.

– Vi har många unga medarbetare, vi är gästvänliga och har service i ryggraden men vi har tvingats bli mer vaksamma utan att ge avkall på service och omtanke.

Balansen mellan service och vaksamhet handlar mycket om att prata om det, berättar Anna. Ledning och personal pratar kontinuerligt om vad man behöver uppmärksamma i olika situationer. I dag tar personalen legitimation, samtidigt som kreditkort kontrolleras och förskottsbetalning är det som gäller. Dessutom är kontanthanteringen borta.

Nätfiske varje dag

De brott hotellet oftast utsätts för är phishingförsök, på svenska nätfiske, alltså falska mejl, samtal och meddelanden där avsändaren utger sig för att vara till exempel en bokningssajt eller leverantör för att komma åt uppgifter eller pengar. Med många bokningsmöjligheter och mycket digital hantering blir hotell intressanta mål.

– Det har tyvärr blivit vardagsmat för oss. Men peppar, peppar, hittills har vi kunnat avfärda försöken, säger Anna.

– Vi har behövt bli betydligt mer noggranna med hur vi hanterar all information som kommer till oss.

Det är värst när personalen har råkat illa ut

Små stölder och mindre skadegörelse där inredning förstörs förekommer också och påverkar vardagen. Det som är allra jobbigast är dock de överfall mot personalen som inträffat. Det har hänt vid två tillfällen under de senaste tre, fyra åren.

– Det är väldigt obehagligt när det har hänt. Det är något man inte ska behöva uppleva på sin arbetsplats.

– Som människa vill man gärna visa sig på styva linan, men man ska inte spela hjälte. Den egna säkerheten är viktigare, betonar Anna.

Personalen ska vara iakttagande, vaksam och varsam samtidigt, men aldrig ensam om det finns risk för en hotfull situation. Den som inte reder ut en situation själv ska tillkalla hjälp. Därför utbildas personalen, instruktionerna har blivit tydligare och nyanställda får en noggrann introduktion i hur de ska agera.

– Personalens säkerhet är det viktigaste för oss. Därför har de överfallslarm som larmar direkt så att hjälp kommer snabbt om något händer. Det gör också att vi i ledningen kan sova gott om natten.

Lokal samverkan gör att man inte står ensam

Anna har dialog med polis och säkerhetsbolag, samarbetar och utbyter erfarenheter med olika företagarföreningar och branschorganisationer. Hon är också med i det lokala brottsförebyggande rådet i Alingsås kommun. Där möts företag och organisationer, vilket innebär att man inte blir så ensam och att man vet hur skyddet från samhället ser ut.

– Att vara med i det lokala samarbetet mot brott skapar lätta kontaktvägar. När så många olika aktörer möts blir det väldigt kraftfullt.

Tydligare regler för det förebyggande

När ett brott har skett tappar man lusten för en tid, säger Anna, men brottsligheten är inte så utbredd att den får henne att tveka inför nya satsningar.

– Brottslighet är inte det vi vill hålla på med. Jag tror ändå på en brottsfri miljö.

Sedan ett par anställda tidigare bedragit hotellet finns viss kameraövervakning och personalen vet varför. Det skapar trygghet för både kollegor och gäster. För Anna är det självklart att reglerna kring kameraövervakning, drogtester och bakgrundskontroller behöver bli tydligare.

– Om vi anställer till receptionen skulle vi vilja kunna göra en bakgrundskontroll utan att det är kontroversiellt.

Branschen behöver också ett utökat tillträdesförbud som gäller verksamheter och inte bara geografiska områden. Själv har hon inget behov av det, men hon lyfter det för branschens skull. Och efter ett brott tar utredningarna för lång tid.

– Det är vår största kritik mot polisen. Utredningar och eventuella rättegångar har dragit ut alldeles för mycket på tiden.

Att vara med i **det lokala samarbetet mot brott skapar lätta kontaktvägar**. När så många olika aktörer möts blir det väldigt kraftfullt.

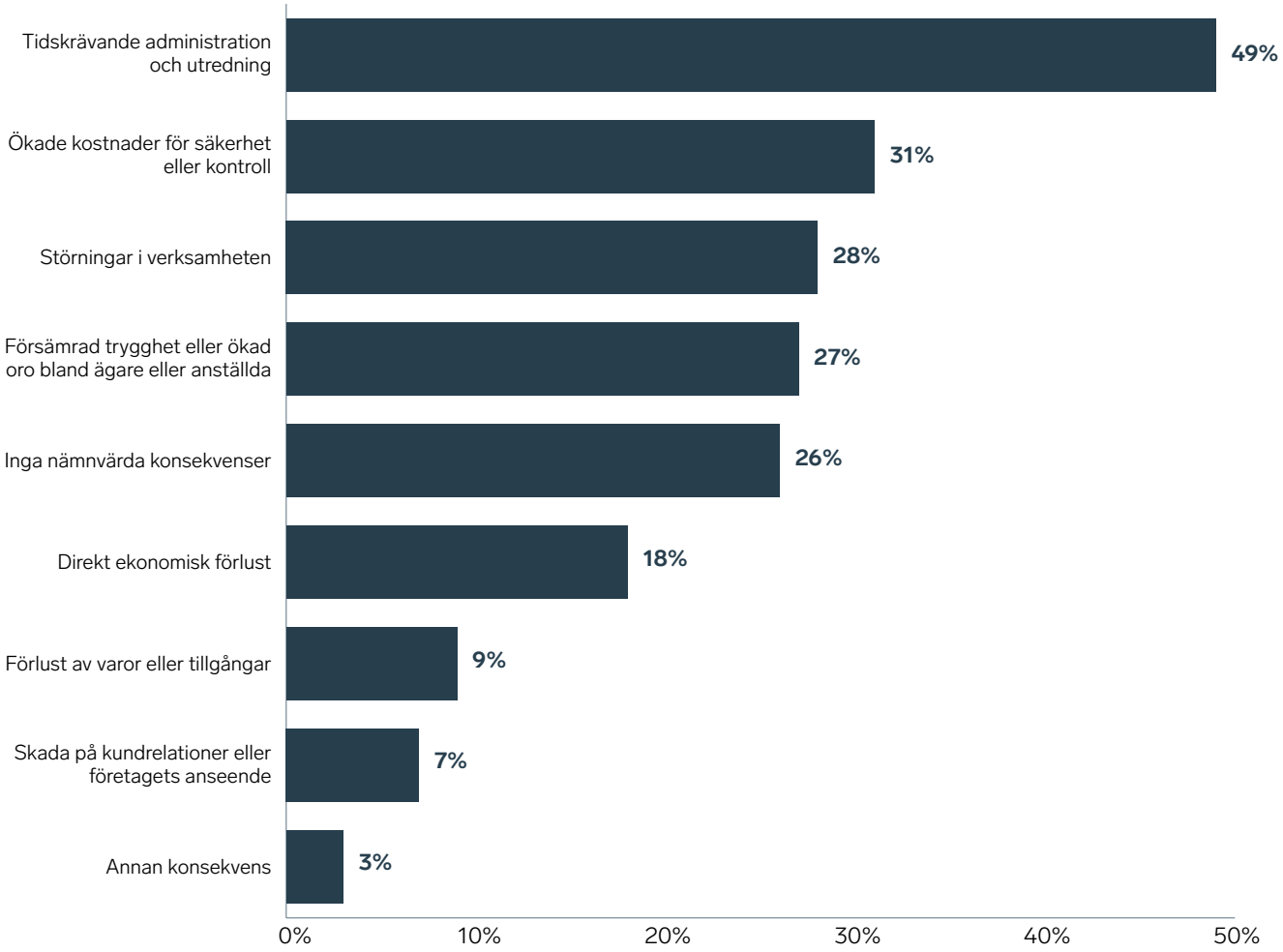
Foto: Marcus Helmer Gustafsson

Konsekvenserna av bedrägerier handlar inte enbart om direkta ekonomiska förluster. Den vanligaste konsekvensen är i stället tidskrävande administration och utredning, se Figur 10. Nästan hälften av de bedrägeriutsatta företagen uppger detta. Det är ett viktigt resultat, eftersom det visar att bedrägerier ofta belastar företagens interna kapacitet. Tid måste läggas på att kontrollera fakturor, följa upp betalningar, utreda vad som hänt, kontakta banker eller leverantörer och skärpa rutiner.

> Bedrägeriernas kostnader är ofta bredare än det belopp som eventuellt har gått förlorat.

Även andra konsekvenser är vanliga. Omkring tre av tio företag uppger ökade kostnader för säkerhet eller kontroll. Nästan lika många uppger störningar i verksamheten eller försämrad trygghet och ökad oro bland ägare eller anställda. Direkta ekonomiska förluster förekommer också, men är inte den dominerande konsekvensen i svaren. Det betyder inte att förlusterna är oviktiga, utan att bedrägeriernas kostnader ofta är bredare än det belopp som eventuellt har gått förlorat.

Figur 10. Vilka konsekvenser fick bedrägerierna för det drabbade företaget?

Bas: 1 014 företag (Företag som svarat att de utsatts för ett eller flera bedrägerier under de senaste tolv månaderna.)
Not: Andelen som svarade ”Vet ej” uppgick till 3 procent. Fler svarsalternativ kunde fyllas i. Därför summerar andelarna till mer än 100.
Källa: Svenskt Näringslivs Företagarpanel, april–maj 2026.

Även om detta inte framgår av Figur 10 visar det underliggande svarsmaterialet att det branschvisa mönstret bekräftar denna bild. Tidskrävande administration och utredning är den vanligaste konsekvensen i samtliga branscher, men är särskilt framträdande inom transport och besöksnäring. Inom bygg är störningar i verksamheten vanligare än i flera andra branscher, medan industrin utmärker sig genom en relativt hög andel företag som uppger ökade kostnader för säkerhet eller kontroll. Inom tjänstesektorn och industrin är det samtidigt fler än i övriga branscher som uppger att bedrägerierna inte fått några nämnvärda konsekvenser. Bedrägerier slår olika beroende på verksamhetens karaktär, men när konsekvenserna blir märkbara är den administrativa bördan den gemensamma nämnaren.

> Bedrägerier slår olika beroende på verksamhetens karaktär, men när konsekvenserna blir märkbara är den administrativa bördan den gemensamma nämnaren.

Sammantaget visar resultaten att bedrägerier mot företag är både vanliga, svåra att upptäcka och resurskrävande att hantera. De drabbar företag i alla branscher, och utnyttjar sårbarheter som fakturahantering, betalningsflöden, kund- och leverantörsrelationer, interna kontrollrutiner och den tillit som krävs för att vardagens affärer ska fungera. Därför är bedrägerier inte bara en fråga om brottsförebyggande arbete, utan också om företagens produktivitet, trygghet och förmåga att växa.

Bedrägerier är en del av den organiserade brottsligheten

Bedrägerier mot företag bör också förstås i relation till den organiserade ekonomiska brottsligheten. I den myndighetsgemensamma lägesbilden 2025[6] pekas bedrägerier ut som en central del av den organiserade brottsligheten.

Polismyndigheten har beskrivit bedrägeribrottslighet som en förhållandevis riskfri kriminell aktivitet med tydlig koppling till organiserad brottslighet och höga brottsvinster.[7] Myndigheten uppskattar att brottsvinsterna från anmälda och fullbordade bedrägeribrott, riktade mot både juridiska och fysiska personer, uppgick till cirka 5,7 miljarder kronor 2025.[8]

Det som gör bedrägerier särskilt attraktiva för kriminella aktörer är att de kan ge stora ekonomiska utbyten utan fysisk närvaro eller våld. Genom att utnyttja företagens betalningsflöden, fakturahantering, digitala kontaktvägar och interna kontrollrutiner kan brotten genomföras på avstånd och i stor skala. Brottsvinsterna kan därefter döljas, tvättas eller återinvesteras i annan brottslighet. Därmed är bedrägerier mot företag inte bara en fråga om enskilda företags förluster, utan också en del av den bredare kriminella ekonomin.

Kopplingen till annan grov kriminalitet har också uppmärksammats av Polismyndigheten. I en rapport från 2022 analyseras sambandet mellan bedrägeribrott och dödligt skjutvapenvåld i Sverige.[9] Av analysen framgår att ungefär en tredjedel av de personer som varit skäligen misstänkta för någon form av skjutvapenvåld också hade varit skäligen misstänkta för bedrägerier.

> Omsättningen från bedrägerier mot företag uppskattas till drygt **7,4 miljarder kronor** per år*. **En vinstmarginal på 97–99%**.
>
> *Från ESO-rapporten *Svarta siffror*

Även ESO-rapporten *Svarta siffror* visar att bedrägerier mot företag rör betydande ekonomiska värden.[10] I rapporten uppskattas omsättningen från bedrägerier mot företag till drygt 7,4 miljarder kronor per år. Författarna framhåller att vinstmarginalerna vid bedrägerier ofta är mycket höga, eftersom brotten inte kräver samma inköps- och produktionskostnader som exempelvis narkotikahandel eller annan varubaserad illegal ekonomi. För bedrägerier mot företag används därför ett vinstmarginalintervall på 97–99 procent. Det innebär att den uppskattade vinsten från bedrägerier mot företag ligger på drygt 7,2–7,4 miljarder kronor per år.

6 Myndighetsgemensam lägesbild (2025)
7 Polismyndigheten (2021)
8 Polismyndigheten (2026). Se även SOU 2025:81, avsnitt 3.5.4 Något mer om organiserade bedrägerier och andra lurendrejerier.
9 Polismyndigheten (2022)
10 Rostami m.fl. (2026)

4 Geografisk fördelning av brottsligheten mot företag

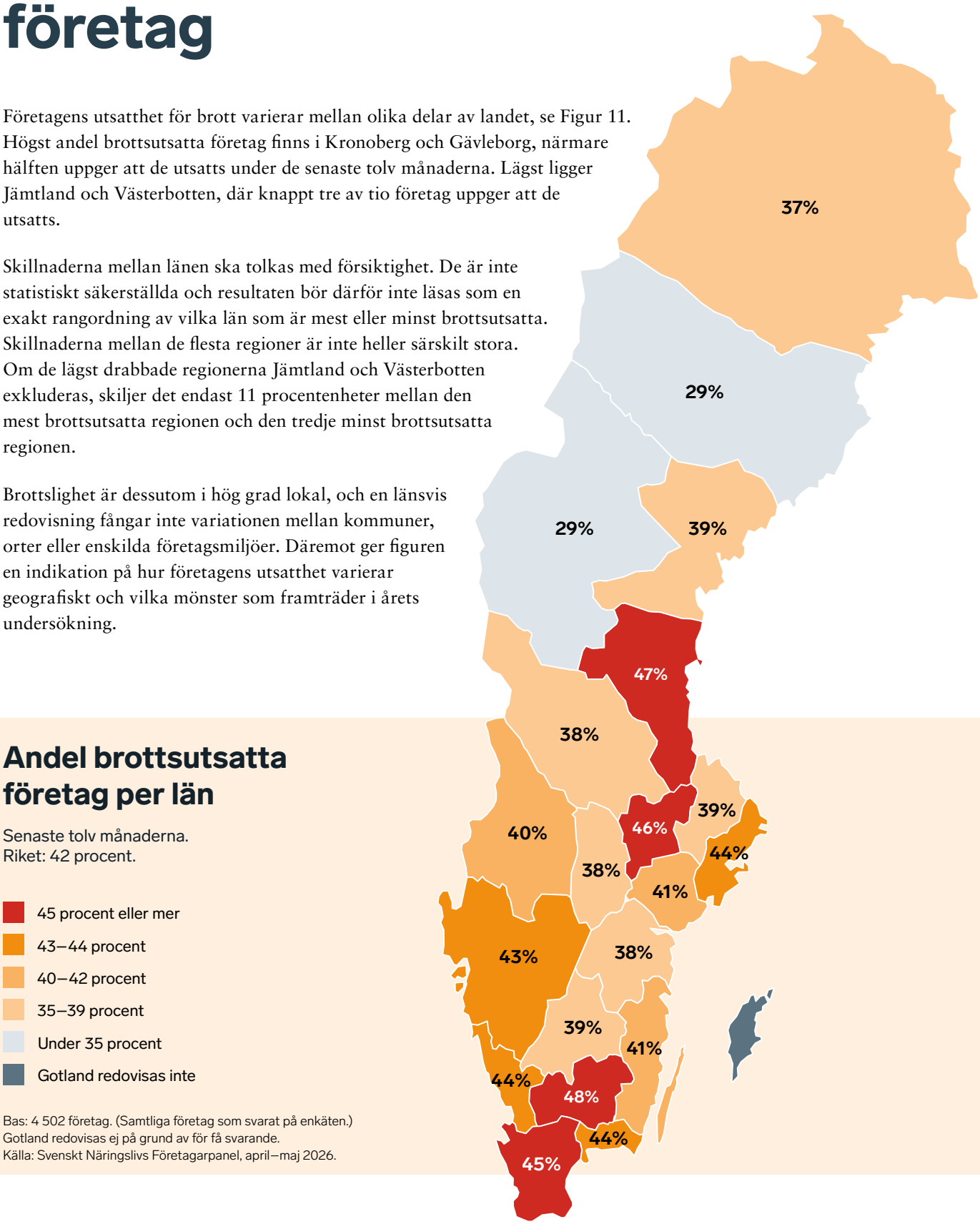
Företagens utsatthet för brott varierar mellan olika delar av landet, se Figur 11. Högst andel brottsutsatta företag finns i Kronoberg och Gävleborg, närmare hälften uppger att de utsatts under de senaste tolv månaderna. Lägst ligger Jämtland och Västerbotten, där knappt tre av tio företag uppger att de utsatts.

Skillnaderna mellan länen ska tolkas med försiktighet. De är inte statistiskt säkerställda och resultaten bör därför inte läsas som en exakt rangordning av vilka län som är mest eller minst brottsutsatta. Skillnaderna mellan de flesta regioner är inte heller särskilt stora. Om de lägst drabbade regionerna Jämtland och Västerbotten exkluderas, skiljer det endast 11 procentenheter mellan den mest brottsutsatta regionen och den tredje minst brottsutsatta regionen.

Brottslighet är dessutom i hög grad lokal, och en länsvis redovisning fångar inte variationen mellan kommuner, orter eller enskilda företagsmiljöer. Däremot ger figuren en indikation på hur företagens utsatthet varierar geografiskt och vilka mönster som framträder i årets undersökning.

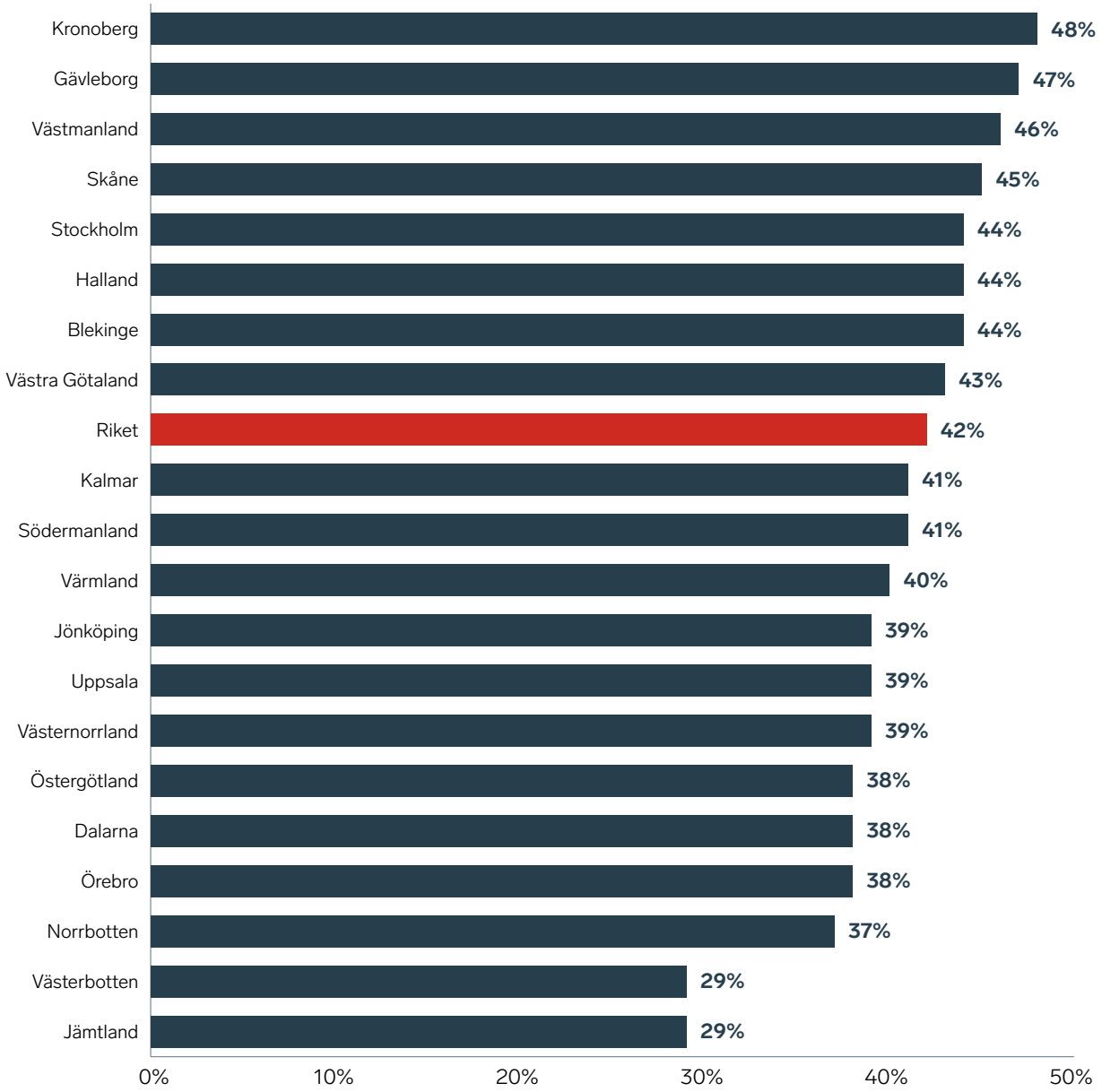
Andel brottsutsatta företag per län

Senaste tolv månaderna.
Riket: 42 procent.

Bas: 4 502 företag. (Samtliga företag som svarat på enkäten.)
Gotland redovisas ej på grund av för få svarande.
Källa: Svenskt Näringslivs Företagarpanel, april–maj 2026.

Figur 11. I vilken omfattning har företag i olika delar av Sverige utsatts för brott under de senaste tolv månaderna?

Bas: 4 502 företag. (Samtliga företag som svarat på enkäten.)
Källa: Svenskt Näringslivs Företagarpanel, april–maj 2026.

Den regionala bilden handlar inte enbart om hur många företag som drabbas, utan också om vilka brottstyper som dominerar. Det underliggande svarsmaterialet visar att bedrägerier är den vanligaste brottstypen i samtliga redovisade län, men andelen är särskilt hög i Kronoberg, Jönköping och Stockholm. Det understryker att bedrägerier inte främst är ett storstadsfenomen, utan en brottstyp som kan drabba företag oavsett geografisk placering.

För mer platsbundna brott framträder delvis andra mönster. Ringa stöld och snatteri ligger högst i Kronoberg, Västmanland och Blekinge. Inbrott och stöld av egendom är vanligast i Västmanland, Gävleborg och Skåne, medan skadegörelse uppges i högst utsträckning av företag i Gävleborg, Blekinge och Kronoberg. Sammantaget visar resultaten att brott mot företag inte är begränsat till några få särskilt utsatta delar av landet. Även i de län där utsattheten är lägst uppger omkring en tredjedel av företagen att de drabbats av brott under det senaste året.

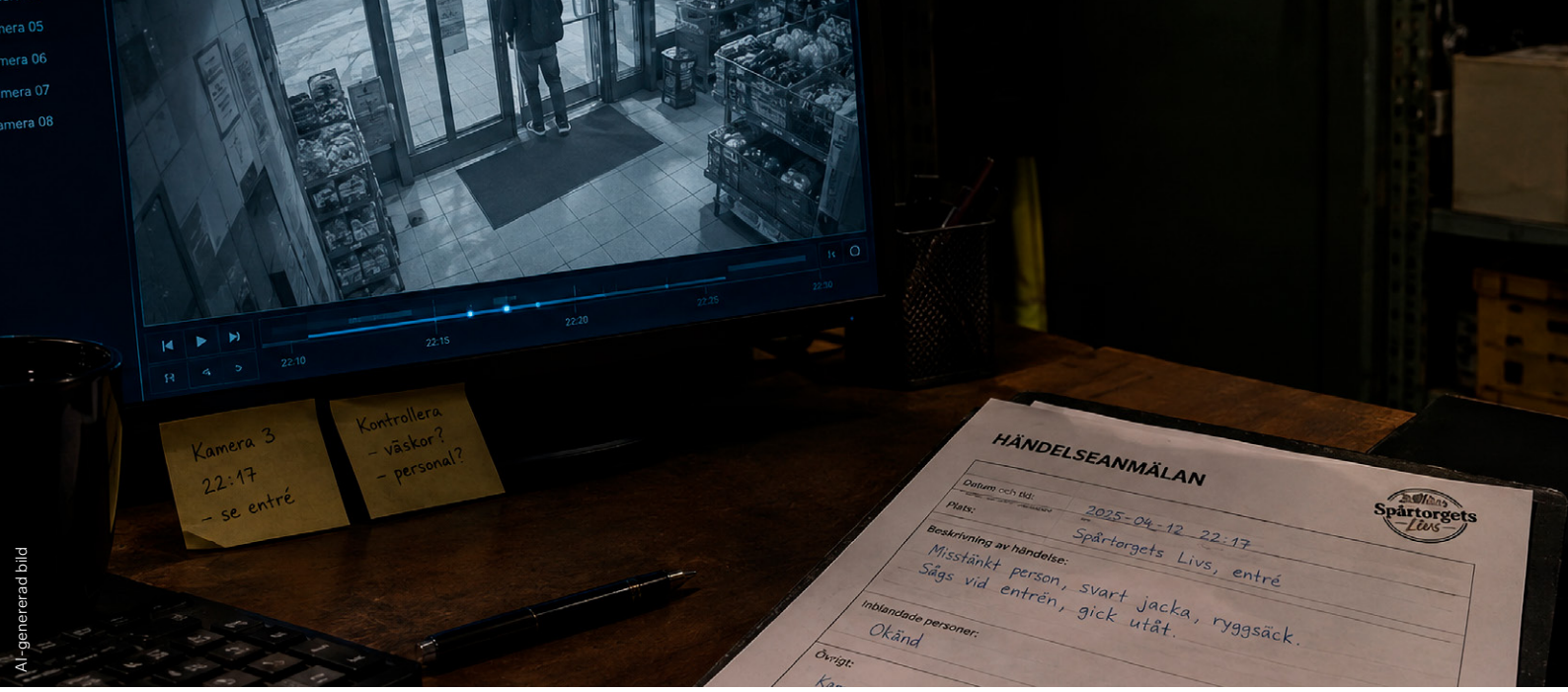
> Sammantaget visar resultaten att brott mot företag inte är begränsat till några få särskilt utsatta delar av landet.

Mönstret ligger delvis i linje med tidigare kartläggningar, där utsattheten ofta varit högre i landets mellersta och södra delar.[11] En möjlig förklaring är att brottsligheten i större utsträckning koncentreras till större städer och transportstråk, där det finns fler företag, större flöden av varor och människor samt fler tillfällen att begå brott. Närheten till kontinenten kan också öka exponeringen för vissa former av gränsöverskridande brottslighet, exempelvis organiserade stöldligor. Årets resultat visar samtidigt att bilden inte är entydig. Gävleborg ligger högt, medan flera nordliga län ligger under rikssnittet men fortfarande på nivåer som innebär en betydande brottsutsatthet.

Sammantaget visar den geografiskt fördelade brottsstatistiken att brott mot företag är ett nationellt problem med lokala och regionala uttryck. Det stärker behovet av lokala lägesbilder där företagens erfarenheter tas med, inte bara polisens anmälningsstatistik. För att brottsförebyggande insatser ska bli träffsäkra behöver kommuner, polis och näringsliv veta både hur många företag som drabbas och vilka typer av brott som dominerar lokalt.

För att brottsförebyggande insatser ska bli träffsäkra behöver kommuner, polis och näringsliv veta både hur många företag som drabbas och vilka typer av brott som dominerar lokalt.

11 Se t.ex. Svenskt Näringsliv (2023).

AI-genererad bild

5 Anmälningsgapet och statens ansvar

Anmälningsgapet, alltså hur stor andel av de begångna brotten som aldrig polisanmäls, är en central del av problemet med brott mot företag. Den officiella kriminalstatistiken ger bara en del av bilden av brottsligheten mot företag. Brottsförebyggande rådets (Brå) statistik visar att de polisanmälda brotten mot företag och organisationer blev färre mellan 2018 och 2023: från cirka 526 000 till cirka 400 000 anmälda brott. Under samma period minskade deras andel av samtliga polisanmälda brott från 33 till 26 procent.[12]

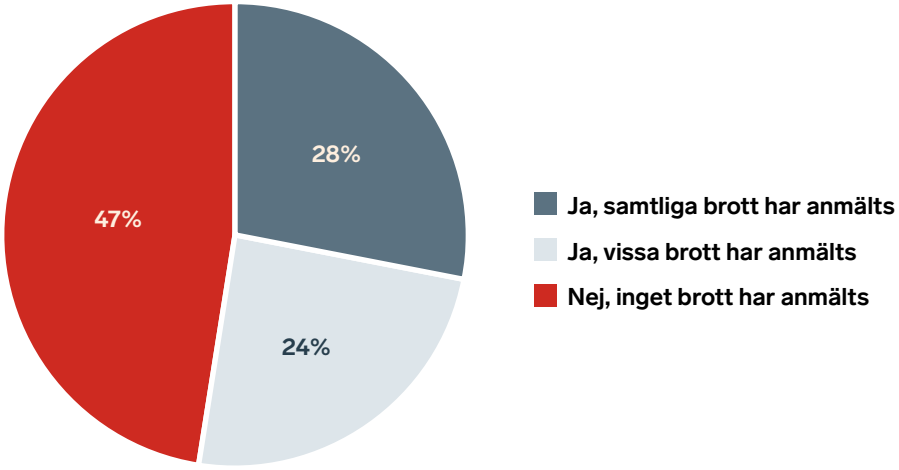
> En betydande andel av de brottsutsatta företagen kontaktar inte polisen.

Det är dock inte detsamma som att företagen nödvändigtvis har blivit mindre utsatta. När många brott aldrig anmäls fångar ju statistiken främst den synliga delen av problemet. Tidigare undersökningar visar att en betydande andel av de brottsutsatta företagen inte kontaktar polisen.[13] Det mönstret återkommer i årets undersökning. Knappt hälften av de brottsutsatta företagen uppger att de inte har polisanmält något av de brott de drabbats av, se Figur 12. Det är en lika hög andel som i Brottsbarometern 2025. Tre av tio brottsdrabbade företag har anmält samtliga brott, medan cirka en fjärdedel har gjort en anmälan för vissa, men inte alla, brott. Dessa andelar är i samma storleksordning som i Brottsbarometern 2025. Det innebär att drygt hälften av de brottsutsatta företagen har haft någon kontakt med rättsväsendet genom en polisanmälan, även om inte alla brott polisanmäldes, men också att nästan hälften av de brottsutsatta företagen helt står utanför statistiken över polisanmälda brott.

12 Brå (2025a).

13 Enkätstudier visar att andelen brottsutsatta företag som inte polisanmäler samtliga brott varierar kraftigt, från drygt 30 procent till så högt som cirka 70 procent (Brå 2025c; Företagarna 2022, 2023, 2024, 2025; Svenskt Näringsliv 2022, 2023, 2024, 2025 och Tryggare Sverige 2024).

Figur 12. I vilken omfattning har företag polisanmält brott som inträffat under de senaste tolv månaderna polisanmälts?

Bas: 2 048 företag (Företag som svarat att de utsatts för brott under de senaste tolv månaderna.)
Not: Andelen som svarade ”Vet ej” uppgick till 1 procent.
Källa: Svenskt Näringslivs Företagarpanel, april–maj 2026.

Resultatet är allvarligt av flera skäl. För det första innebär det att den officiella brottsstatistiken bara fångar en del av den brottslighet som drabbar företag. Om brotten inte anmäls syns de inte fullt ut i polisens och kommunernas lägesbilder, vilket i sin tur riskerar att påverka prioriteringar, resursfördelning och brottsförebyggande insatser. För det andra tyder resultatet på att många företag inte upplever att en polisanmälan leder till tillräcklig nytta i förhållande till den tid och administration som krävs. Anmälningsgapet handlar därför inte bara om företagens beteende, utan också om förtroendet för statens förmåga att ta emot, hantera och utreda brott mot företag.

Särskilt viktigt är att uppmärksamma gruppen som har anmält vissa, men inte alla, brott. Det tyder på att många företag gör en praktisk sortering mellan brott som anses möjliga eller nödvändiga att anmäla och brott som inte bedöms vara värda att lägga tid på. Denna selektiva anmälningsbenägenhet kan bero på flera saker, exempelvis brottets allvar, krav på polisanmälan i kontakt med försäkringsbolag, om det finns tydliga bevis, om gärningspersonen är känd, eller om företaget av tidigare erfarenhet bedömer att en anmälan ändå inte leder vidare. Följden blir att vissa typer av brott riskerar att systematiskt underrapporteras. En av anledningarna till att företag inte anmäler cyberbrott kan vara att man vill undvika negativ publicitet som kan skada förtroendet för företagets om en anmälan uppmärksammas i media.[14]

Anmälningsgapet handlar inte bara om företagens beteende, utan också om **förtroendet för statens förmåga** att ta emot, hantera och utreda brott mot företag.

Olika benägenhet att polisanmäla beroende på bransch och företagsstorlek

Anmälningsbenägenheten skiljer sig mellan branscher, se Figur 13. Byggbranschen har högst andel företag som uppger att samtliga brott har polisanmälts, 40 procent. Även transportsektorn ligger relativt högt. I båda dessa branscher är det rimligt att anta att en del av brotten handlar om mer konkreta och dokumenterbara händelser, exempelvis inbrott, stölder eller skador på egendom. Sådana brott kan oftare kräva polisanmälan i försäkringsärenden och kan upplevas som tydligare att rapportera.

14 Se t.ex. Stockholms Handelskammare (2022).

Intervju

Foto: Volvo Cars

”Säkerhet är en förutsättning för att vi ska kunna fortsätta utveckla framtidens bilar

Volvo Cars utvecklar framtidens fordon, mjukvara och avancerad teknik. I en omvärld där säkerhetsläget förändras snabbt arbetar Leif Svensson, Head of Corporate Security, för att skydda såväl medarbetare, verksamhet och den kunskap som utvecklas inom bolaget. För honom är säkerhet inte bara en fråga om att hantera incidenter, utan om att skapa förutsättningar för Volvo Cars att fortsätta utveckla framtidens teknik.

Hotbilden förändras och vi måste förändras med den

I takt med att omvärlden blir mer osäker förändras också hoten mot svenska företag. Traditionella hot som stölder och bedrägerier finns kvar, samtidigt som spionage, sabotage och andra mer komplexa säkerhetsrisker ställer nya krav på företagen.

En viktig förändring är att hoten inte längre enbart kommer utifrån. Insiderhot och infiltration är risker som företag i allt större utsträckning behöver vara förberedda på.

– Hotbilden förändras och vi måste förändras med den. I dag handlar säkerhet inte bara om att hålla obehöriga personer ute, utan också om att förstå och hantera risker som kan uppstå inne i en organisation. Det gäller inte bara Volvo Cars, utan alla bolag, säger Leif Svensson.

Framtidens teknik behöver skyddas

På Volvo Cars utvecklas framtidens fordonsprogram, mjukvara och annan avancerad teknikkunskap och innovationer som har betydelse långt utanför det egna företaget.

– Vi utvecklar avancerad teknik och kunskap som har ett stort värde, både för oss som företag och för Sverige som industrination. Ytterst handlar vårt uppdrag om att säkra den innovationskraften.

Säkerhet börjar innan något händer

En viktig del av säkerhetsarbetet handlar därför om att ligga steget före, förklarar Leif och betonar att säkerheten behöver genomsyra hela verksamheten.

– Det förebyggande arbetet behöver börja långt innan en incident inträffar. Rekrytering och bakgrundskontroller är exempelvis en del av det, men lika viktigt är att bygga en organisation där människor förstår riskerna och sitt eget ansvar.

Samverkan blir allt viktigare

Företagen kan samtidigt inte möta en alltmer komplex hotbild på egen hand. Samverkan mellan näringsliv, myndigheter och andra samhällsaktörer blir därför allt viktigare. Leif pekar särskilt på lagstiftningen.

– Vi kan göra mycket själva, men vi behöver också rätt förutsättningar från politiken. Lagstiftningen behöver hjälpa, inte försvåra, vårt säkerhetsarbete.

– Lagen om skydd av företagshemligheter har nyligen stärkts, vilket är positivt. Men vi tycker att det behövs ännu mer. Vi behöver ett ännu starkare skydd och tydliga konsekvenser när någon olovligen kommer över, använder eller sprider företagshemligheter.

Leif efterlyser därför en tätare dialog mellan näringslivet och beslutsfattare om hur företag kan få bättre verktyg. En viktig fråga är möjligheten att genomföra bakgrundskontroller även under pågående anställning, något som har lyfts i utredningen om bakgrundskontroller som ska redovisas i mars 2027

– I grund och botten vill vi alla försvåra för den organiserade brottsligheten. Då behöver vi se till att vi alla ror åt samma håll.

En tryggare arbetsplats i en osäkrare värld

Volvo Cars har satt ribban högt för säkerhetsarbetet.

– Vårt mål är att vara den säkraste arbetsgivaren i branschen och stå väl rustat inför framtidens globala säkerhetsutmaningar.

Leif Svensson, Volvo Cars

– Säkerhet ska skapa trygghet, men också möjliggöra utveckling. När vi skyddar våra människor, vår verksamhet och våra innovationer skapar vi bättre förutsättningar för Volvo Cars att stå starkt även i framtiden.

Inför nästa mandatperiod hoppas Leif därför att nästa regering kommer att fortsätta på det inslagna spåret att stärka företagens möjligheter att förebygga brott och skydda sin verksamhet.

– Att skydda svenska företags medarbetare, kunskap och innovationer handlar inte bara om företagens egen säkerhet, utan också om Sveriges konkurrenskraft och framtid.

I grund och botten vill vi alla **försvåra för den organiserade brottsligheten**. Då behöver vi se till att vi alla ror åt samma håll.

Foto: Volvo Cars

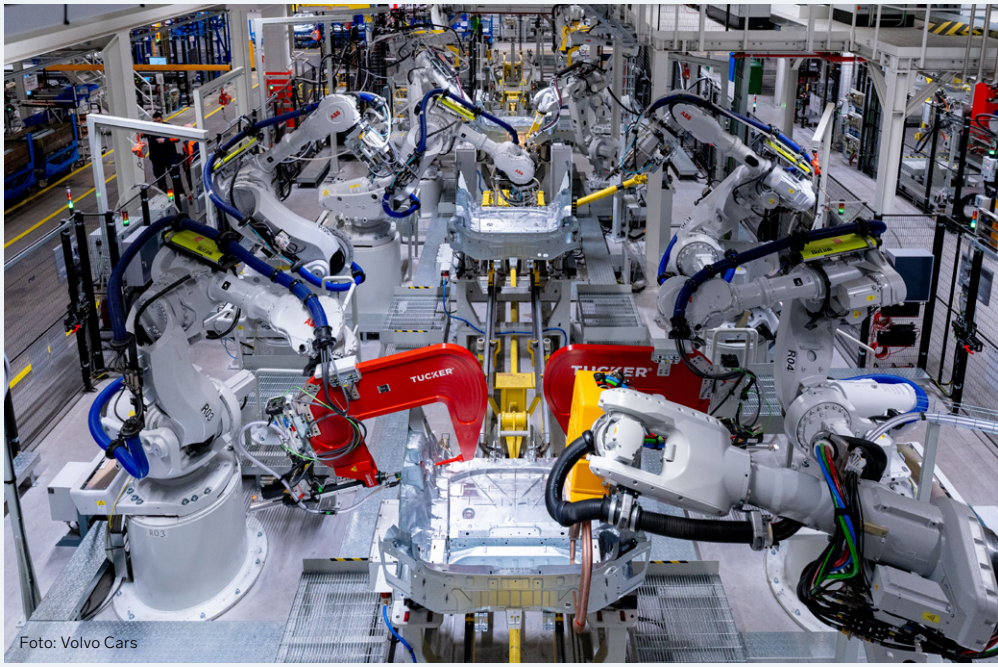
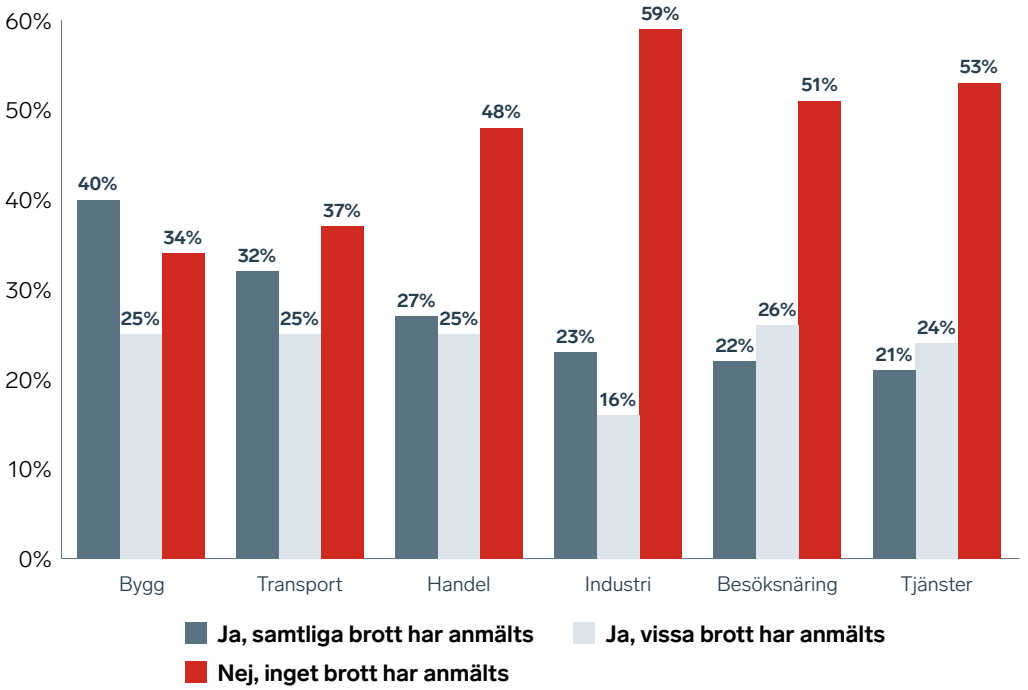

Foto: Volvo Cars

Figur 13. I vilken omfattning företag i olika branscher polisanmält brott som inträffat under de senaste tolv månaderna

Bas: 2 048 företag (Företag som svarat att de utsatts för brott under de senaste tolv månaderna.)
Not: Andelen som svarade ”Vet ej” varierade mellan 1–5 procent.
Källa: Svenskt Näringslivs Företagarpanel, april–maj 2026.

I andra branscher är benägenheten att polisanmäla svagare. Inom industrin uppger närmare 6 av 10 brottsutsatta företag att inget brott har polisanmälts. Även inom tjänstesektorn och besöksnäringen är andelen som inte anmält något brott hög. Inom handel och besöksnäring kan en delförklaring vara att företagen ofta utsätts för återkommande brott med lägre belopp eller oklara utsikter att utredas, exempelvis ringa stölder, snatterier eller hotfulla situationer. För tjänsteföretag och industriföretag kan det i stället handla om brott där skadebilden är mer administrativ eller digital, där företaget i första hand hanterar händelsen internt, via bank, försäkringsbolag, IT-leverantör eller kund- och leverantörskontakter.

> Anmälningsbenägenheten påverkas av vilken typ av brott företagen utsätts för. Brott som är tydliga och konkreta, kan ofta vara lättare att anmäla.

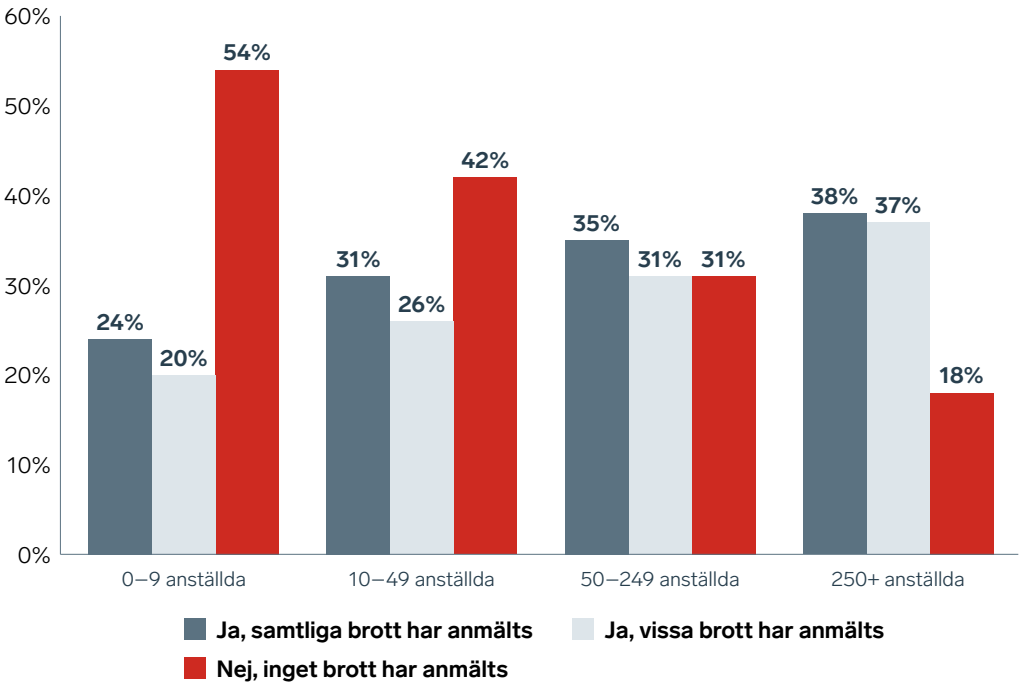
Skillnaderna mellan branscherna betyder inte nödvändigtvis att vissa företag tar brottsligheten på större allvar än andra. Snarare påverkas anmälningsbenägenheten av vilken typ av brott företagen utsätts för. Brott som är tydliga och konkreta, till exempel inbrott eller stöld av egendom, kan ofta vara lättare att anmäla. Händelsen är avgränsad, skadan går att beskriva och en polisanmälan krävs oftast i kontakten med försäkringsbolag. Utan en polisanmälan kan försäkringsfrågan inte hanteras.[15]

15 Se t.ex. SOU 2025:23, sid. 75.

Andra brott kan vara svårare att hantera genom en polisanmälan. Bedrägerier kan exempelvis vara både vanliga och resurskrävande, men samtidigt uppfattas som svåra att utreda eller bevisa. I många fall kan företagen därför välja att först hantera händelsen internt, genom kontroller, kontakt med bank eller leverantör och skärpta rutiner. Det kan bidra till att sådana brott inte alltid polisanmäls, även när de har fått tydliga konsekvenser för företaget.

Benägenheten att polisanmäla skiljer sig avsevärt mellan företag av olika storlek, se Figur 14. Bland företag med 0–9 anställda uppger 54 procent att inget brott har polisanmälts. Bland företag med 250 eller fler anställda är motsvarande andel 18 procent. Samtidigt ökar andelen företag som anmält samtliga eller vissa brott tydligt med företagsstorlek. Bland de minsta företagen har sammanlagt 45 procent anmält samtliga eller vissa brott, medan motsvarande andel bland de största företagen är omkring 75 procent.

Figur 14. I vilken omfattning olika stora företag polisanmält brott som inträffat under de senaste tolv månaderna

Bas: 2 048 företag. (Företag som svarat att de utsatts för brott under de senaste tolv månaderna.)
Not: Andelen som svarade "Vet ej" varierade mellan 1–7 procent.
Källa: Svenskt Näringslivs Företagarpanel, april–maj 2026.

Detta är ett viktigt resultat. Större företag har ofta mer formaliserade rutiner, juridisk eller administrativ kapacitet, säkerhetsfunktioner och etablerade processer för försäkringsärenden och polisanmälningar. Mindre företag har däremot ofta mindre marginaler, färre administrativa resurser och större svårigheter att avsätta tid för en anmälan som upplevs ha begränsad effekt. För ett mindre företag kan tiden som krävs för dokumentation, kontakter med polis, kompletteringar och uppföljning vara en betydande kostnad i sig.

Anmälningsgapet riskerar därför att slå särskilt hårt mot mindre företag. Om små företag i högre grad avstår från att anmäla brott, blir deras utsatthet också mindre synlig för rättsväsendet och för beslutsfattare. Det kan leda till att den brottslighet som drabbar mindre företag underskattas, trots att konsekvenserna för det enskilda företaget ofta kan vara mycket stora.

Mindre företag har en lägre anmälningsgrad för brott. De har mindre marginaler och större svårigheter att avsätta tid för en **anmälan som upplevs ha begränsad effekt**.

En negativ spiral: Låg uppklaring minskar viljan att anmäla

Riksrevisionens granskningar ger en viktig bakgrund till anmälningsgapet. I en rapport från 2023 konstaterade Riksrevisionen att Polismyndighetens hantering av mängdbrott inte är tillräckligt effektiv.[16] Bristerna kopplades bland annat till att resurser ofta flyttas från lokalpolisområdena för att hantera grövre brott, att kompetensutveckling och fungerande arbetssätt inte får tillräckligt genomslag samt att civil personal inte används fullt ut för att avlasta poliser.

Antalet **uppklarade brott har minskat, trots att Polismyndigheten har vuxit** kraftigt och anslagen har ökat betydligt sedan reformen genomfördes.

Riksrevisionens granskning 2025 av reformen av Polismyndigheten 2015, då 21 länspolismyndigheter, Statens kriminaltekniska laboratorium och Rikspolisstyrelsen slogs ihop till en myndighet, pekar på kvarstående problem.[17] Reformen skulle leda till högre kvalitet, större effektivitet, bättre flexibilitet och starkare resultat i polisens verksamhet. Riksrevisionens slutsats är att intentionerna ännu inte har uppnåtts. Bland annat har antalet uppklarade brott minskat, trots att Polismyndigheten har vuxit kraftigt och anslagen har ökat betydligt sedan reformen genomfördes.

Detta är centralt för förståelsen av varför många brott mot företag inte polisanmäls. När företag upplever att en anmälan sällan leder till utredning, återkoppling eller någon konkret åtgärd minskar drivkraften att anmäla nästa gång. Följden blir att brottsligheten mot företag underskattas och i vissa delar osynliggörs. Polis, kommuner och beslutsfattare riskerar då att fatta beslut utifrån en lägesbild som inte speglar företagens faktiska utsatthet.

På så sätt uppstår en negativ spiral. Bristande utredningsförmåga bidrar till låg anmälningsbenägenhet. Låg anmälningsbenägenhet leder till sämre lägesbilder. Sämre lägesbilder kan i sin tur leda till felprioriteringar och svagare brottsförebyggande insatser. Resultatet blir att företag i större utsträckning lämnas att själva hantera konsekvenserna av brottsligheten.

Svenskt Näringsliv betonar därför vikten av att företag polisanmäler brott. Anmälningarna behövs för att synliggöra brottslighetens omfattning, utveckling och konsekvenser, och för att gärningspersoner ska kunna lagföras och hindras från att begå nya brott. Men ansvaret kan inte läggas på företagen ensamma. För att fler företag ska anmäla krävs också att anmälningsprocessen fungerar bättre, att återkopplingen stärks och att företagen upplever att deras anmälningar faktiskt bidrar till ett mer effektivt brottsförebyggande och brottsbekämpande arbete.

En negativ spiral

16 Riksrevisionen (2023)
17 Riksrevisionen (2025)

6 Brott mot företag: När den lagliga ekonomin försvagas och den kriminella ekonomin stärks

Brott mot företag får konsekvenser långt utanför de utsatta enskilda företagen – som förvisso kan drabbas väldigt illa. En stor del av brotten ingår i systematiska upplägg med koppling till organiserad kriminalitet. Därför behöver brott mot företag förstås som ett problem med två samhällsekonomiska konsekvenser som förstärker varandra.

1 **Den första konsekvensen är att brottsligheten försvagar den lagliga ekonomin.** Företag drabbas av direkta kostnader, produktionsbortfall, ökade kontroll- och säkerhetskostnader, minskade investeringar och försämrade konkurrensvillkor. Resurser som hade kunnat användas till utveckling, rekrytering, försäljning och innovation binds i stället upp i brottshantering och riskminimering.

2 **Den andra konsekvensen är att brotten stärker den kriminella ekonomin.** Brott som bedrägerier, stölder, utpressning och infiltration kan generera intäkter, skapa kontroll över företag och marknader samt ge möjligheter för den organiserade brottsligheten att dölja och omsätta brottsvinster. När detta sker samtidigt försvagas seriösa företag, medan brottsliga aktörers ekonomiska och organisatoriska handlingsutrymme ökar.

3 **Tillsammans skapar dessa konsekvenser en självförstärkande utveckling.** När den lagliga ekonomin försvagas och den kriminella ekonomin stärks uppstår en negativ spiral. Seriösa företag får högre kostnader, sämre konkurrenskraft och minskat utrymme att investera och växa, samtidigt som kriminella aktörer får större möjligheter att finansiera brott, ta marknadsandelar, påverka företag och omsätta brottsvinster i den legala ekonomin.

På företagsnivå märks konsekvenserna i form av högre kostnader och lägre effektivitet. Det handlar inte bara om det som stjäls, förstörs eller betalas ut vid ett bedrägeri. Minst lika viktigt är den tid och kapacitet som går åt till kontroller, försäkringsärenden, polisanmälningar, interna utredningar och praktiska störningar i verksamheten. Brottsligheten fungerar därmed som en extra kostnad på företagande.

Det påverkar också konkurrensen. Företag som drabbas hårt av stölder, bedrägerier, skadegörelse eller hot får sämre villkor än konkurrenter som inte utsätts i samma omfattning. I vissa branscher snedvrids konkurrensen ytterligare när oseriösa eller kriminella aktörer pressar priser, kringgår regler, använder hot eller utnyttjar företag som verktyg i brottslig verksamhet. Då sker konkurrensen inte längre på lika villkor.

Bedrägeriernas ökade betydelse förstärker problemet. De angriper sådant som det moderna näringslivet är beroende av, som fungerande betalningsflöden, tillit mellan kunder och leverantörer, korrekta fakturor, säkra digitala kontakter och effektiva interna rutiner. För organiserade aktörer är bedrägerier attraktiva eftersom de kan genomföras på distans, upprepas i stor skala och riktas mot många företag samtidigt. När företagen tvingas kontrollera mer, lita mindre och bygga in fler spärrar blir vardagens affärer långsammare, dyrare och mindre effektiva.

Brottsligheten påverkar också företagens vilja att växa. Om investeringar, nyanställningar eller etableringar upplevs öka risken för brott kan en expansion framstå som mindre attraktiv. Det gäller särskilt mindre företag, där marginalerna ofta är små och där ägare och ledning själva måste hantera konsekvenserna. När företag avstår från att växa påverkas även arbetstillfällen, skatteintäkter, serviceutbud och utvecklingskraft i lokalsamhället.

De lokala effekterna kan bli särskilt allvarliga. Företag skapar arbetstillfällen, service, rörelse och framtidstro. När brottslighet leder till ökade kostnader, kortare öppettider, minskat utbud, färre etableringar eller att företag undviker vissa platser försvagas det lokala näringslivet. Om organiserad brottslighet får fäste kan hot, otillåten påverkan, infiltration och återkommande brott tränga undan seriöst företagande och bidra till en negativ spiral av otrygghet och minskad ekonomisk aktivitet.

> Seriösa företag får högre kostnader, sämre konkurrenskraft och minskat utrymme att investera och växa, samtidigt som kriminella aktörer får större möjligheter att finansiera brott, ta marknadsandelar, påverka företag och omsätta brottsvinster i den legala ekonomin.

Anmälningsgapet förstärker utvecklingen. När många brott aldrig polisanmäls blir brottsligheten mindre synlig, samtidigt som företagen själva får bära en större del av kostnaderna. Det blir också svårare att upptäcka när enskilda händelser ingår i större mönster eller organiserade upplägg. Utan tillräcklig kunskap om brottslighetens omfattning, karaktär och kopplingar mellan ärenden blir det svårare för myndigheter och kommuner att prioritera rätt insatser.

Brott mot företag har även en tydlig totalförsvarsdimension. Svenska företag står för stora delar av de resurser, tjänster och funktioner som samhället behöver i kris eller krig, exempelvis transporter, lagerhållning, produktion, energi, elektroniska kommunikationer och betalningslösningar. Om brottslighet försvagar företag eller leverantörskedjor inom samhällsviktig verksamhet påverkas inte enbart företagens konkurrenskraft, utan också Sveriges försörjningsberedskap och förmåga att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner.

Sammantaget visar Brottsbarometern 2026 att brott mot företag är en kriminalpolitisk, näringspolitisk och totalförsvarspolitisk fråga. Brottsligheten försvagar den lagliga ekonomin genom högre kostnader, lägre produktivitet och minskade investeringar. Samtidigt stärks den kriminella ekonomin genom brottsvinster, infiltration och kontroll över företag eller marknader. Att bekämpa brott mot företag är därför nödvändigt för att värna seriöst företagande, sund konkurrens, ekonomisk tillväxt och Sveriges motståndskraft.

BROTTSBAROMETERN 2026

Året i siffror

5,7 mdkr i uppskattade brottsvinster från anmälda och fullbordade bedrägeribrott 2025, enligt Polismyndigheten.

1 av 3

brottsutsatta företag har lagt minst tre arbetsdagar på att hantera brottslighetens konsekvenser.

1 av 6

brottsutsatta företag har fått tillfälliga driftstopp på grund av brottsligheten.

Cirka

1 av 8

brottsutsatta företag har skjutit upp eller avstått från investeringar, expansion eller nyrekrytering.

4 av 10

företag uppger att de har utsatts för brott under de senaste tolv månaderna.

47%

av de brottsutsatta företagen har inte polisanmält något av de brott de drabbats av.

Cirka

Hälften

av de brottsutsatta företagen har helt eller delvis accepterat brottsligheten som en kostnad de får leva med.

48%

av de brottsutsatta företagen bedömer att tillväxtmöjligheterna påverkas negativt om brottsligheten ligger kvar på dagens nivå.

2 av 3 brottsutsatta företag har på något sätt anpassat verksamheten till följd av brottsligheten.

Källa: Svenskt Näringslivs Företagarpanel, april–maj 2026.
Bas: 4 502 företag, varav 2 048 brottsutsatta.

Referenser

Brottsförebyggande rådet, Brå (2025a). *Statistik om brott mot företag och organisationer.* Rapport 2025:12.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2025b). *Brott mot företag.* Rapport 2025:16.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2025c) *Det brottsförebyggande arbetet i Sverige: Nuläge och utvecklingsbehov 2025*.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2026) *Myndigheternas arbete mot gränsöverskridande stölder.* Rapport 2026:22.

Ekobrottsmyndigheten (2022). *Checklista: ”Så undviker du oseriösa aktörer”*.

Företagarna (2022). *Brott mot företagare 2022*.

Företagarna (2023). *Brott mot företagare 2023*.

Företagarna (2024). *Brottsanmälan saknad. Hur får vi företagare att anmäla brott?*

Företagarna (2025). *Brott mot företagare 2025*.

Myndighetsgemensam lägesbild (2025). *Myndighetsgemensam lägesbild. Organiserad brottslighet 2025*.

Polismyndigheten (2021). *De organiserade bedrägerierna. En rapport om bedrägerier kopplade till organiserade kriminella miljöer.* Polismyndigheten, Nationella operativa avdelningen, Nationellt Bedrägericentrum. Dnr: A354.340/2021.

Polismyndigheten (2022). *De dödliga bedrägerierna. En rapport om bedrägeribrottslighet och skjutvapenvåld*. Polismyndigheten, Nationella operativa avdelningen, Nationellt Bedrägericentrum. Dnr: A554.314/2022.

Polismyndigheten (2026) *Brottsvinsterna för bedrägeribrottsligheten 2025. Analys av anmälda bedrägerier och brottsvinster.* Polismyndigheten, Nationella operativa avdelningen, Nationellt Bedrägericentrum. Dnr: A196.420/2026.

Riksrevisionen (2023). *Polisens hantering av mängdbrott – en verksamhet vars förmåga behöver förstärkas*. RiR 2023:2.

Riksrevisionen (2025). *Polisreformen 2015 – intentionerna ännu inte nådda*. RiR 2025:26.

Riksrevisionen (2026). *Beslut om att inleda granskning av statens insatser mot bedrägerier och cyberbrott riktade mot företag.* Beslutad: 2026-06-12. Diarienummer: 2026/0601.

Amir Rostami, A.; Mondani, H.; Mellberg, J. och Roine, J. (2026). *Svarta siffror – en ESO-rapport om den kriminella ekonomins omfattning.* Rapport till Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi 2026:1.

SOU 2025:23. *Ersättningsregler med brottsoffret i fokus*. Betänkande av Utredningen om ersättningsregler med brottsoffret i fokus.

SOU 2025:81. *En ny organisation av ekobrottsbekämpningen*. Betänkande av Utredningen om en organisation av en effektiv ekobrottsbekämpning.

Stockholms Handelskammare (2022). *Cyberbrott mot svenska företag – hur bygger vi en säkrare framtid?*

Svensk Handel (2025). *Trygghetsbarometern 2025*.

Svensk Handel (2026). *Varningslistan*. Senast uppdaterad 6 augusti. Hämtad 13 augusti 2026 från https://www.svenskhandel.se/sakerhet/varningslistan/

Svenskt Näringsliv (2022). *Brottslighetens kostnader 2022*.

Svenskt Näringsliv (2023). *Brottslighetens kostnader 2023*.

Svenskt Näringsliv (2024). *Brottsbarometern 2024*.

Svenskt Näringsliv (2025). *Brottsbarometern 2025*.

Tryggare Sverige (2024). *Företagens trygghetsundersökning 2024*.

Tillväxtverket/verksamt.se (2026). *Om du får en bluffaktura*. Senast uppdaterad 11 juni 2026. Hämtad 13 augusti 2026 från https://verksamt.se/skydd-beredskap/bedrageri/bluffaktura

www.svensktnaringsliv.se
Storgatan 19, 114 82 Stockholm
Telefon 08-553 430 00